

ПРАВОРИТ

УДАЧИ

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ІЛЮСТРОВАННИЙ ЖУРНАЛ

#137/2024

РЕЙТИНГ

**«НАРОДНЕ ВИЗНАННЯ –
ОДЕСИТ РОКУ 2023»**

STRATEG

ВИРОБНИК ДИТЯЧИХ ІГРАШОК

ПІДПРИЄМСТВО РОКУ 2023

ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ **МЕДІА** ХОЛДИНГ

РЕЙТИНГ 100

УСПІШНИХ ЖІНОК

О Д Е Щ И Н И :

РАЗОМ – ДО ПЕРЕМОГИ!

ODESSAMEDIA.NET

ІНФОРМАЦІЙНІ ПАРТНЕРИ:

ОДЕСА МЕДІА **ПРАВОРИТ**

*Мистецтво — саме життя, і воно безсмертне.
Оскар Уайльд*

UNION. ТВОЄ МІСЦЕ КУЛЬТУРНИХ ПОДІЙ

#концерти #виставки #лекції #заходи просто неба

+38 0482 39-39-39
Троїцька, 43
unionart.com.ua

ПРАВОРИТ

УДАЧИ

#137/2024

Ілюстрований журнал. Виходить з вересня 2006 року

Засновник і видавець ТОВ «Торговий дім «Преса»
Директор Петро Галчанський
Технічний директор Олександр Гавшин

Шеф-редактор Петро Галчанський

Головний редактор Галина Владимирська

Начальник відділу маркетингу і реклами Тетяна Галяшинська

Автори Марина Жигалюк,
Марія Гудима,
Валерій Романов,
PhD Valentyn

Фото Олег Владимирський,
Сергій Гуменюк,
Тимофій Мельников,
Алеся Кареліна-Романова,
Володимир Сінкевич,
Олег Аратовський

Дизайнер Жанна Праведна

Коректура Ірина Станкова

Перепику з читачами редакція веде!
Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Передрук матеріалів (фото і текстів)
без дозволу редакції заборонений.
Редакція може не поділяти думку авторів.
З питань розміщення реклами звертатися:

**м. Одеса, Приморський бульвар, 14;
тел. (0482) 340-308, 340-309
e-mail: favor@tvweek.odessa.ua**

Відповідальність за зміст реклами несе рекламодавець.
Журнал зареєстрований Міністерством юстиції України.
Свідоцтво про реєстрацію:
КВ №11596-468Р від 28.08.2006 р.
Підписано до друку 27.02.2024 р.

Журнал розповсюджується через роздрібну торговельну мережу,
службу кур'єрської доставки.
Відділ розповсюдження – Євген Настичук.

Надруковано ТОВ «Торговий дім «Преса».
м. Одеса, 65026, Приморський бульвар, 14, тел.: (0482) 340-308
Замовлення №
Тираж – 2000 примірників. Ціна за домовленістю.

731 ДЕНЬ ВОЄННОГО ЖИТТЯ З ПРИСМАКОМ МИРНОГО БУТТЯ...

Ранок 24 лютого 2022 року у кожного українця закарбувався в пам'яті назавжди. Хтось нашвидкуруч кидав у валізу найнеобхідніші речі, хапав дітей і біг на залізничний вокзал, хтось намагався дістатися машиною більш безпечних регіонів країни чи кордону, хтось просто плакав від безсилля, а хтось уже і не встиг сховатися від смертельної небезпеки... У той момент головним було те, що більшість з нас залишалася у своїх містах та містечках, селищах та селах і готувалася протистояти ворогові – як кому було під силу. Та ніхто ні з тих, хто змушений був поспіхом кидати свою домівку, ні з тих, хто взяв до рук зброю чи почав допомагати військовим, біженцям, постраждалим, навіть припустити не міг, що це – надовго. Що аж за цілих два роки ми не матимемо відповіді на найголовніше питання: коли настане мир.

Зате ми тепер добре знаємо, що наше життя вже ніколи не буде таким, як до великої війни. У другі роковини від початку повномасштабного ворожого вторгнення кожному є що пригадати і над чим заплакати. 731 день протистояння ворогові ввібрав у себе стільки трагедій, втрат, горя, що ці рани назавжди залишаться рубцями на наших серцях. А водночас було проявлено стільки мужності, стійкості, героїзму, терпіння, жертвовності, готовності допомагати і рятувати, що потім, після нашої Перемоги, яка неодмінно настане, не вистачить століть, щоб усе згадати і описати. Тому треба вже нині віддавати данину тим, хто цього заслуговує, і створювати свій життєпис сьогодні. Сьогодні, у якому є місце не лише війні, а й подіям, які дарують нам відчуття мирного життя.

Отакий зліпок нашого воєнного часу, в якому є місце і для оптимістичних подій та радісних вражень, ми пропонуємо читачеві у цьому номері. Втім, навіть перебуваючи у театральній чи музейній залі, відвідуючи музичний фестиваль чи фотовиставку, кожен з нас відчуває, не може викинути з голови, що ці миті радості можуть будь-якої хвилини обірватися під звуки тривожної сирени, які вже стали такими звичними... Тому вкотре промовляємо: дякуємо нашим Героям-захисникам за змогу жити, працювати, творити! Слава ЗСУ! Слава Україні!

З вірою у Перемогу
головний редактор журналу Галина ВЛАДИМИРСЬКА

Олександр СИВАК

ФАВОРИТ НОМЕРА

ТОРГОВИЙ ДІМ

– «ПІДПРИЄМСТВО РОКУ»

СТОП. **12**

ПОДІЇ:

МІСІЇ ФРАНЦІЇ ТА ІТАЛІЇ В ОДЕСІ

СТОП. **8**

УКРАЇНСЬКИЙ ТИЖДЕНЬ
У ВАШИНГТОНІ

СТОП. **10**

БІБЛІОНІЧ В ОДЕСЬКІЙ
НАЦІОНАЛЬНІЙ НАУКОВІЙ
БІБЛІОТЕЦІ

СТОП. **54**

ІV ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДЖАЗОВИЙ
ФЕСТИВАЛЬ-КОНКУРС
«BLACK&WHITE MUSIC»

СТОП. **67**

- 8 МІСТО**
Одесі допоможуть французи й італійці
- 10 МІЖНАРОДНІ ЗВ'ЯЗКИ**
Одесити взяли участь в Українському тижні у Вашингтоні
- 24 «НАРОДНЕ ВИЗНАННЯ – ОДЕСИТ РОКУ 2023» ПРЕДСТАВЛЯЄ ЛАУРЕАТІВ**
БФ «Добрий самарянин»
Громадський центр правосуддя Одеської області
Мережа кафе «Штрудель»
Міжнародний культурний центр UNION
Громадський рух «Віра, Надія, Любов»
Одеська обласна Рада миру
Військова частина А7367 (Реабілітаційний госпіталь)
Юрій ДЕГАС – «Меценат року»
Андрій БАБЕНКО: «Наші бійці стоять на варті безпеки на фронті і в тилу»
Одеське вище професійне училище морського туристичного сервісу: «Наша згуртована команда тримає стрій!»
- 44 ІНТЕРВ'Ю НОМЕРА**
Сергій ЧВАНКІН: «Ми самовіддано виконуємо свої професійні обов'язки і підтримуємо наших захисників»
- 48 СТИЛЬ ЖИТТЯ**
Рекорди України в 2023 році встановлювали сильні, нескорені, креативні
- 53 ДАТА**
Фотовиставка Бориса БУХМАНА
«731 день та 8 років війни»
- 58 МАЙСТЕРНЯ**
Дар'я НАКВАКІНА:
«Я завжди знайду свою дорогу до моря»
- 61 СУСПІЛЬСТВО**
Виставка «Фальшивий паспорт, чи Право на життя»
- 64 КУЛЬТУРНЕ СЕРЕДОВИЩЕ**
Єлена УДРАС і орган
- 70 ТЕАТРАЛЬНА ПРЕМ'ЄРА**
Горе від кохання
Нуар за мотивами Франка
- 78 ЕКСПЕРТНА ДУМКА**
Кількість україномовних громадян зросла до 71%
- 80 ОДЕСИКА**
Блошині ринки в Парижі й Одесі: історія та сучасність
- 90 ПОГЛЯД**
Виставка-конкурс
«Знімок року – 2023»
- 104 ЗДОРОВ'Я ТА КРАСА**
Центр «SOFI-NA» – для всіх, хто хоче бути здоровим

ПОДІЯ
РЕЙТИНГ

«НАРОДНЕ ВИЗНАННЯ – ОДЕСИТ РОКУ 2023»

СТОП. **20**

ОДЕСІ ДОПОМОЖУТЬ ФРАНЦУЗИ й ІТАЛІЙЦІ

НОВИЙ РІК ЛИШЕ РОЗПОЧАВСЯ, А В ОДЕСІ ВЖЕ ПОБУВАЛО КІЛЬКА ПРЕДСТАВНИЦЬКИХ МІСІЙ ПРОВІДНИХ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН. МЕТА ВІЗИТІВ ПОВАЖНИХ ГОСТЕЙ – ЗМІЦНИТИ СПІВПРАЦЮ ЯК НА МУНІЦИПАЛЬНОМУ, ТАК І НА ДЕРЖАВНОМУ РІВНЯХ; ДОПОМОГИ НАШОМУ МІСТУ ВИСТОЯТИ У ПЕРІОД ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ І ВІДНОВИТИ ЗРУЙНОВАНЕ ВОРОГОМ; СПРИЯТИ РОЗВИТКУ МІСЬКОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ, АДЖЕ, ПОПРИ ВСІ ВИКЛИКИ ВОЄННОГО ЧАСУ, ЦЕЙ ПРОЦЕС МАЄ ТРИВАТИ.

7 лютого міський голова Одеси Геннадій Труханов зустрівся з уповноваженим Президента Французької Республіки з питань допомоги та відновлення України паном П'єром Ельброном.

– Франція як частина Євросоюзу всебічно підтримує Україну та готова й надалі надавати допомогу, – зазначив пан Ельброн, додавши, що його місія полягає у зміцненні зв'язків безпосередньо з українськими громадами.

Мер Одеси відзначив ефективність такого формату співпраці та подякував французькому народу за підтримку.

– Адже саме муніципалітети є першою інстанцією, куди звертаються мешканці і де знають всі проблеми і потреби своїх громад, – підкреслив Геннадій Труханов.

На зустрічі також були присутні представники державної Французької агенції розвитку (AFD). Агенція реалізує політику, визначену урядом Франції, щодо сталого розвитку і захисту планети та покращення умов життя населення. Наразі AFD підтримує реалізацію понад 4000 проєктів у понад 115 країнах світу та сьогодні збільшує свою присутність в Україні, зокрема в Одесі.

Під час зустрічі сторони обговорили нагальні потреби одеської громади у зв'язку із прийняттям численної кількості внутрішніх переселенців. А саме: розвиток транспортної сфе-

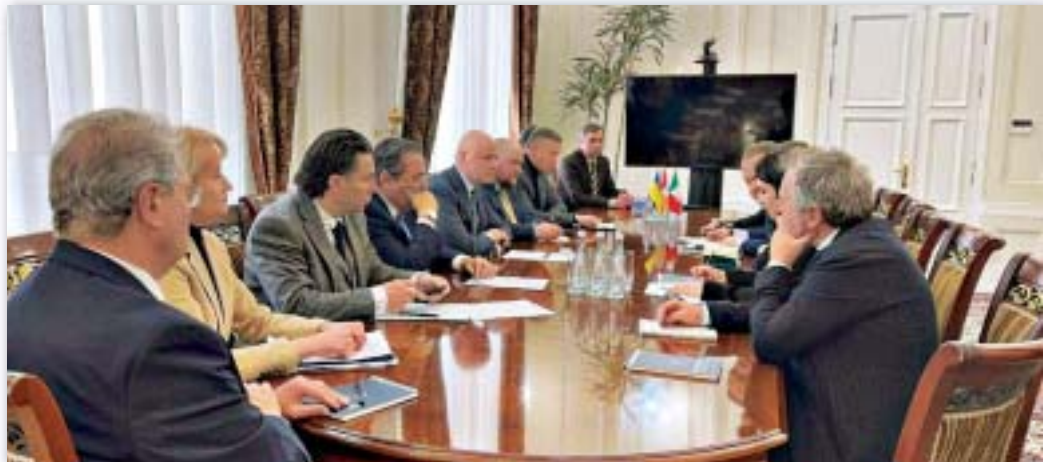
ри, модернізацію теплопостачання та водозабезпечення міста. Також французьку делегацію цікавили питання відновлення культурної спадщини, пошкодженої внаслідок російської агресії.

11 лютого в нашому місті з офіційним візитом перебувала італійська урядова делегація під головуванням спеціального посланника з питань відбудови та зміцнення стійкості

України Давіде Ла Чечелія.

– У жовтні 2023 року Італія взяла патронат над відбудовою Одеси та розпочала з цього приводу активну співпрацю з ЮНЕСКО, – зазначив Геннадій Труханов. – Був радий почути від наших партнерів, що з початком головування Італії у G7, з 1 січня 2024 року питання відбудови України внесено в пріоритети «Великої сімки». Зараз у наших планах – підписання тристороннього Меморандуму про співпрацю щодо відбудови Одеси: між Італією, Україною та ЮНЕСКО. А також окремо між Італією й Україною, де будуть позначені галузі співпраці. І вже цього тижня відбулося підписання Угоди між Італією та ЮНЕСКО, відповідно до якої Італія робить внесок 500 тис.

євро на проведення першочергових відновлювальних робіт у Спасо-Преображенському соборі. Вдячний італійським колегам за цей перший конкретний крок у співпраці.

Координаторка ЮНЕСКО в Україні пані К'яра Децці Бардескі презентувала основні напрямки цієї співпраці. Серед них – термінова стабілізація пошкоджених пам'яток та створення майстер-плану управління об'єктами культурної спадщини. А в перспективі – розробка

рекомендацій і протоколів щодо захисту та розвитку Одеси відповідно до принципів сталого розвитку.

Для цього буде створено Наглядову раду, до якої увійдуть всі сторони тристороннього Меморандуму, а також стратегічний, технічний та науковий комітети. В останньому, зокрема, працюватимуть науковці політехнічного інституту Мілана, Міланського музею Трієннале і Національного музею сучасного мистецтва та архітектури в Римі. 🇮🇹

ОДЕСИТИ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ В УКРАЇНСЬКОМУ ТИЖНІ У ВАШИНГТОНІ

UKRAINE WEEK – ЦЕ ПОТУЖНА ПЛАТФОРМА АДВОКАЦІЇ, ПІДТРИМКИ ТА НАЛАГОДЖЕННЯ ПАРТНЕРСТВА МІЖ США І УКРАЇНОЮ В ГУМАНІТАРНІЙ СФЕРІ, БІЗНЕСІ ТА ПОЛІТИЦІ. ОСНОВНА МЕТА УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЯ, ЯКИЙ ВІДБУВСЯ ВЖЕ ВДРУГЕ, – НЕ ДАТИ ЗАБУТИ ПРО УКРАЇНУ, ВІДСТОЯТИ ЇЇ ПОЗИЦІЇ ТА ЗАЛУЧИТИ ЯКОМОГО БІЛЬШЕ ДОПОМОГИ ДЛЯ НАШОЇ ДЕРЖАВИ. У РАМКАХ ПОДІЇ ПРОХОДЯТЬ РІЗНІ ЗА ФОРМАТОМ ЗАХОДИ. ВІДБУЛИСЯ РОБОЧІ ЗУСТРІЧІ З СЕНАТОРАМИ ТА КОНГРЕСМЕНАМИ США, НА ЯКИХ, ЗОКРЕМА, ОБГОВОРЮВАЛИСЯ ПИТАННЯ ФІНАНСОВОЇ ДОПОМОГИ. УКРАЇНСЬКА ДЕЛЕГАЦІЯ, ДО ЯКОЇ ВВІЙШЛИ ДЕРЖАВНІ ТА ГРОМАДСЬКІ ДІЯЧІ, ВОЛОНТЕРИ, ПІДПРИЄМЦІ, ДУХОВЕНСТВО, КАПЕЛАНИ, ТАКОЖ ВЗЯЛА УЧАСТЬ У 72-МУ НАЦІОНАЛЬНОМУ МОЛИТОВНОМУ СНІДАНКУ США, ФОРУМІ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОГО ПАРТНЕРСТВА ТА ІНВЕСТИЦІЙНОМУ ФОРУМІ.

Представницька делегація була і від Одещини. Зокрема, до її складу ввійшли депутати Одеської обласної ради Олександр Урбанський – заступник голови облради, Веніамін Унгурян і Юрій Крук, а також керівники благодійного фонду «Добрий самарянин» Денис і Марина Сердиченко, бізнесмен і меценат Сергій Дябло.

– Відбулися корисні і результативні заходи та зустрічі, – зазначив Олександр Урбанський. – Вони вкрай необхідні для налагодження контактів та побудови тривалих відносин із США!

– Ми намагаємось відповідально будувати стратегічні довготривалі відносини з США, розуміючи, що допомога цієї країни має для нас доленосне значення! – підкреслив Веніамін Унгурян.

Юрій Крук наголосив на вагомому значенні одного із заходів тижня – Інвестиційного форуму, головною темою якого були приватні та інституційні інвестиції та стан економіки України в умовах повномасштабної збройної агресії рф.

– Ще одним важливим заходом став Гуманітарний форум Україно-Американського партнерства, – додав депутат. – На ньому були досягнуті домовленості щодо продовження гуманітарної допомоги Україні провідними фондами США.

Окрім цього одесити відвідали Національний Молитовний сніданок, який проходить за участі Президента США та представників понад 120 країн світу, а також уже традиційний Український молитовний сніданок у Вашингтоні.

Треба додати, що сприяє організації Українського тижня в США і підтримує постійні ділові зв'язки з важливими для України представниками американського істеблішменту теж одесит – координатор Платформи українсько-американського міжрегіонального партнерства Павло Унгурян.

Головний підсумок представницького візиту такий: встановлено нові бізнесові та гуманітарні партнерські зв'язки і досягнуто низки домовленостей щодо постачання необхідної нам допомоги. **id**

Сергій Дябло, Юрій Крук і Олександр Урбанський

Учасник української делегації одесит Веніамін Унгурян на знімку – справа

Зустріч з другом України політиком Куртом Волкером, який уже двічі під час великої війни відвідував Одесу

Неформальна розмова українців і американців. Третій справа – Павло Унгурян

ФАВОРИТ НОМЕРА

Галина Владимірська
Фото: Олег Владимірський,
архів ТД «STRATEG»

Олександр СИВАК

ТОРГОВИЙ ДІМ

– «ПІДПРИЄМСТВО РОКУ»

ЗА ПІДСУМКАМИ
ДІЯЛЬНОСТІ
У 2023 РОЦІ
ТД «STRATEG»
СТАВ ЛАУРЕАТОМ
РЕЙТИНГУ
«НАРОДНЕ
ВИЗНАННЯ –
ОДЕСИТ РОКУ»

БРЕНД «STRATEG» З'ЯВИВСЯ НА РИНКУ УКРАЇНИ 17 РОКІВ ТОМУ. НА СЬОГОДНІ – ЦЕ ОДИН З ПРОВІДНИХ ВІТЧИЗНЯНИХ ВИРОБНИКІВ З НАЙШИРШИМ АСОРТИМЕНТОМ НАСТІЛЬНИХ ІГОР – ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ, ОСВІТНІХ, ПІЗНАВАЛЬНИХ, ЩО РОЗВИВАЮТЬ ПАМ'ЯТЬ, ЛОГКУ, АНАЛІТИЧНІ ЗДІБНОСТІ, ПАЗЛІВ, СЛАЙМІВ, НАБОРІВ ДЛЯ ТВОРЧОСТІ ТА ІНШОЇ ПРОДУКЦІЇ ДЛЯ РОЗВАГИ І РОЗВИТКУ НЕ ЛИШЕ ДІТЕЙ, А Й МОЛОДІ ТА ДОРОСЛОГО СПОЖИВАЧА.

ПОВНОМАСШТАБНІ ВОЄННІ ДІЇ НЕ ЗУПИНИЛИ РОБОТУ ПІДПРИЄМСТВА, ПОНАД ТЕ: ЗА ЧАС ВІЙНИ КОМПАНІЯ ВДВІЧІ ЗБІЛЬШИЛА ОБСЯГИ ВИРОБНИЦТВА І ВИПУСТИЛА ПОНАД ДВІ СОТНІ НОВИНОК. АСОРТИМЕНТ ПОСТІЙНО ЗБІЛЬШУЄТЬСЯ, УРІЗНОМАНІТНЮЄТЬСЯ І НИНІ СКЛАДАЄТЬСЯ З ПОНАД 1000 ІГОР, 1500 КАРТИН ЗА НОМЕРАМИ ТА МАЙЖЕ 800 ВИДІВ АЛМАЗНОЇ МОЗАЇКИ. А ПРО ВІДМІННУ ЯКІСТЬ ПРОДУКЦІЇ СВДІЧИТЬ ТЕ, ЩО У 2022-МУ КОМПАНІЯ ОТРИМАЛИ ПОЧЕСНИЙ ЗНАК «ВИРОБЛЕНО В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ», ВПРОВАДЖЕНИЙ ГОЛОВОЮ ОДЕСЬКОЮ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ.

Велику команду «Strateg» очолює подружжя Сивак: Олександра можна назвати стратегом процесу, а його дружину Ірину – тактиком, бо взяла на себе безпосереднє керівництво щоденним робочим процесом. Про складові успіху компанії ми розмовляємо з її засновником і генеральним директором Олександром СИВАКОМ.

НЕ ЛИШЕ ВИСТОЯТИ У ЧАС ВІЙНИ, А І УДВІЧІ ЗБІЛЬШИТИ ОБСЯГИ ПРОДУКЦІЇ

– Олександре Вячеславовичу, то як же вдалося у час великої війни не лише зберегти виробництво, а вдвічі збільшити обсяги випуску продукції і випередити конкурентів на ринку?

– Певно, найголовнішим було те, що я навіть на думці не мав згортати виробництво. На щастя, ситуація в Одесі дозволяла такий оптимізм. І поки конкуренти продавали залишки зі складів, ми активно скуповували всі наявні в Україні обсяги картону. Також важливо, що я був весь час на місці, адже коли керівник перебуває поруч з командою, це додає мотивації. І сьогодні ми працюємо з більш ніж 30 тисячами торгових мереж України.

За цих надскладних умов ми прагнули діяти у дусі сьогоднішнього дня, відчувати настрій українців і відповідати запитам нашого споживача. Скажімо, коли вся країна почала наспівувати «Ой, у лузі червона калина», ми швидко випустили розважальну настільну гру під цією назвою: у ній потрібно вгадати українську пісню з перших слів. І вона відразу стала

неймовірно популярною: в неї грали навіть у бомбосховищах, щоб відволіктись від жахливої реальності.

І загалом зробили акцент на новинках. За два воєнних роки ми випустили понад 200 нових ігор і продали два мільйони штук патріотичних ігор – вони мали шалений попит. Найбільшу популярність, окрім «Ой, у лузі червона калина»,

“ «ЗА ДВА ВОЄННИХ РОКИ МИ ВИПУСТИЛИ ПОНАД 200 НОВИХ ІГОР І ПРОДАЛИ ДВА МІЛЬЙОНИ ШТУК ПАТРІОТИЧНИХ ІГОР».

здобули «Монополія України», «Все буде Україна», «Доброго вечора, ми з України», «Котики та мемчики», «Мегаполія ЗСУ». Крім настільних, робимо невеличкі ігри, які можна покласти до кишені чи сумочки і взяти з собою у дорогу, що також є даниною воєнному часу.

Усі наші ігри стали україномовними. Ми і самі були свідомі того, що є така потреба у покупця, а тут і наші партнери – мережі магазинів – перестали брати ігри, виконані російською. Зараз багато ігор ми експортуємо до тих країн, які прийняли наших вимушених біженців з дітками, тамтешні магазини залюбки їх беруть на продаж, особливо у Польщі. Друга

“У 2023 році я запропонував проєкт, який на 90% складається з української сировини, і ми його реалізували».

особливість – ціна: ми зрозуміли, що варто більше виробляти недорогих ігор, вартістю до 150 гривень, адже з грошима у людей зараз суужно, а все одно діткам щось купують, роблять подарунки...

Хочу також наголосити, що всі наші іграшки виготовляються з гіпоалергенних матеріалів. Крім того, їх перевіряють психологи. Математичні чи лінгвістичні іграшки разом з нами розробляють учителі та логопеди. Особистий досвід батьківства також допомагає зрозуміти, яку продукцію робити. Ти розумієш, що дав би своїй дитині до рук, а що ні.

А нашою найбільшою перевагою у боротьбі за місце під сонцем на ринку є широкий асортимент товару. Жоден з наших конкурентів не може представити таке різноманіття продукції. Це робить нас унікальними на ринку. Маємо, окрім уже звичного переліку, і зовсім нову для нас продукцію. У 2023 році почали виготовляти оригінальні м'які іграшки, які успішно доповнили наш асортимент і вже здобули популярність у споживачів. Також пишаємося нашими магнітними пазлами, що не мають аналогів на ринку, магнітною абеткою та арифметикою. За час війни компанія STRATEG за обсягами виробництва досягнула 6 мільйонів SKU продукції, з яких один мільйон – це картини за номерами і мозаїки.

Діти завжди мають потребу в розвагах, а за таких обставин, які створила у нашому житті війна, це просто терапевтична необхідність для дитячої психіки. А патріотичні ігри, до того ж, – це гарний внесок у виховання малечі.

Молоді та людям старшого віку також важливо для збереження нормального психічного стану відволіктися від перегляду новин і зайнятися прикладною творчістю чи зосередитися на логічній грі.

ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ПЕРЕД ДЕРЖАВОЮ І КОМАНДОЮ – ПОНАД УСЕ

– Те, що бізнес працює, важливо і в іншому сенсі: надходять податки до бюджетів міста і держави, а працівники компанії не потребують соціальної допомоги.

– Саме так! Торговий дім «STRATEG» – зразковий платник усіх податків. Що ж до колективу, то ми не скоротили жодного співробітника компанії, лише знизили бонуси тим, хто отримував високі зарплати. Крім того, максимально забезпечуємо фінансову складову бізнесу, не затримуємо виплати, люди знають, коли отримають аванс і заплату, не забуваємо вітати з днем народження чи святами.

А з розширенням асортименту навіть набрали в штат нових працівників. Команда дизайнерів збільшилась – з 7 до 15 людей, але ми б хотіли найняти ще десятьох. Команда на виробництві також збільшилась удвічі, а команда відділу продажів зросла на 20%. Зараз на ринку дефіцит кадрів, будь-яку вакансію дуже важко закрити, ще рік тому було легше.

ВЕЛИКА ВІЙНА СПОНУКАЄ ДО ЗМІН

– А що ви були змушені змінити в роботі компанії за ці два воєнних роки?

– Війна змусила нас розраховувати тільки на свої сили. Наперед, ми почали аналізувати, яку сировину, які складові можна замінити на вітчизняні, оскільки логістика з-за кордону

значно ускладнилась, а багато матеріалів для іграшок завозяться. Візьмемо, наприклад, картини за номерами: полотно та пензлики – китайські, поліпропілен, з якого виробляють емність для фарб, – теж імпортний,

фарби змішують тут, але сировину завозять з-за кордону. Єдине, що, мабуть, справді українське – дерев'яні рами для картин.

Тож з початком великої війни ми почали думати, як збільшити асортимент, виготовлений з української сировини, та стати виробником, максимально незалежним від зовнішніх процесів. Процес переходу на повністю українську сировину – тривалий, і він, на жаль, залежить від багатьох зовнішніх факторів та інших українських компаній, які є виробниками.

У 2023 році я запропонував проєкт, який на 90% складається з української сировини, і ми його реалізували. Це комплекти крейди для малювання на асфальті та шкільної крейди, основні компоненти якої виготовлені з українських матеріалів.

На цьому STRATEG не зупинився і створив унікальний проєкт, у якому кожна дитина і дорослий зможуть відчути себе архітектором, будівельником і відкрити у собі творчий потенціал. Мова йде про творчі набори з

“ «ЗА ЧАС ВІЙНИ КОМПАНІЯ STRATEG ЗА ОБСЯГАМИ ВИРОБНИЦТВА ДОСЯГНУЛА 6 МІЛЬЙОНІВ SKU ПРОДУКЦІЇ, З ЯКИХ ОДИН МІЛЬЙОН – ЦЕ КАРТИНИ ЗА НОМЕРАМИ І МОЗАЇКИ».

мініцигlinkками, які зроблені з українського гіпсу та іншої вітчизняної сировини. Зараз ми випустили 20 моделей таких наборів, а плануємо ще 70.

Відбулися й інші зміни, на які ми були змушені піти. Коли ворог почав знищувати енергетичну інфраструктуру, взялися забезпечувати роботу офісу від непередбачених зовнішніх обставин: придбали генератори

електроенергії, організували власне водопостачання. І тепер можемо працювати автономно і незалежно.

Вирішили зовсім прибрати плани продажу, а також реструктуризували борги нашим партнерам, які знаходились на окупованих територіях – у Херсоні, Маріуполі та інших містах.

Те, як ми відповіли на виклики цього дуже важкого періоду, переконало мене: ти не можеш керувати лише часом, усе інше – в твоїх руках.

МАСШТАБИ ДІЯЛЬНОСТІ СТАЛИ МІЖНАРОДНИМИ

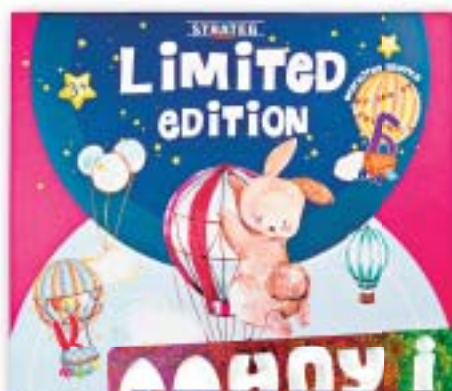
– Чи плануєте ви експортувати свою продукцію за кордон?

– Ми з 2017 року почали регулярно відвідувати міжнародні дитячі виставки, які проходять у нашій країні та за кордоном – у Франкфурті, Нюрнберзі, Ессені, Дубаї, у Польщі – і робити експозиції продуктів торгової марки STRATEG.

По-перше, показуємо нашу продукцію, як це не дивно звучить, співвітчизникам, бо всі клієнти компанії – великі торгові мережі – приїжджають туди, щоб подивитись асортимент та новинки. Коли ми привозимо на виставку товар, то вони кажуть: «Клас! А чому ми цю позицію у вас не брали?», хоча в Україні ми нею вже давно торгуємо.

По-друге, хочемо показати нашу продукцію закордонним потенційним партнерам. У наступному році ми плануємо вийти на європейський та американський Amazon з нашими конструкторами – з цією метою вже відкрили офіси у Словаччині та в США. Зараз на Amazon представлені лише п'ять-сім наших позицій, але в планах – звичайно, більше. У майбутньому нам цікаві також ринки Китаю, Єгипту й інших арабських та азійських країн.

Участь у виставках, до того ж, дуже допомогла нам зрозуміти, на якому рівні зараз перебуває виробництво іграшок в Україні і який рівень наших продуктів. У таких поїздках не лише запозичуємо кращий чужий досвід, а й змінюємо ставлення до української продукції та привчаємо гідно оцінювати її якість, не занижувати ціну лиш через те, що вона made in Ukraine.

“
«ПИШАЄМОСЯ НАШИМИ МАГНІТНИМИ ПАЗЛАМИ, ЩО НЕ МАЮТЬ АНАЛОГІВ НА РИНКУ, МАГНІТНОЮ АБЕТКОЮ ТА АРИФМЕТИКОЮ».

STRATEG & KARPACHOFF: НОВИНКА – НА ВЕСЬ СВІТ!

– Цього року ви розпочали співпрацю з телеведучим Дмитром Карпачовим у рамках проекту Strateg&Karpachoff. Яка його основна ідея?

– З Дмитром Карпачовим ми познайомились на одному із заходів в Одесі, а після цього періодично телефонували одне одному. І якось ми збагнули, що у Дмитра і STRATEG – спільна аудиторія, це жінки і діти. Так у мене виникла ідея створити незвичайну картину за номерами, щоб поєднати наші можливості та знання Дмитра.

Ідейна концепція полягає в тому, що під час створення картини людина транслює своє бажання. Слово за словом, символ за символом під час створення картини людина здійснює проєкцію своїх потреб і бажань на полотні. Завдяки цьому малювання стає технікою самопізнання та зміни себе. Ви працюєте над картиною у дуже особливому стані, який складається з енергії музики, афірмації, символів та уваги. Теми таких картин – різноманітні: фінансові – для тих, хто прагне заробляти більше, особисті – це про пошук кохання, стосунків тощо.

Робота з картиною відбувається під спеціальний звуковий супровід, де кожне слово має сенс. І Дмитро, і ми максимально занурені в процес, кожен крок опрацьовуємо разом.

Мій старший син Микола зібрав команду для розробки додатку, який дає змогу слухати відповідний музичний супровід під час творчого процесу. І постійно керує цим проєктом.

Раніше такого у світі ніхто не робив, ми перші. Картини за номерами були, а ось картини, направлені на реалізацію своїх бажань та роботу із собою, з'явилися вперше.

– Коли плануєте запуск у продаж таких незвичайних картин?

– Перша партія картин уже вийшла в кінці січня. Вартість – від 350 до 800 грн, залежно від розміру. Презентацію новинки плануємо зробити на виставці у Франкфурті. У планах ще – запустити спільні проєкти з Дмитром. Вони пов'язані з настільними іграми для дітей та дорослих.

Крім цього, сьогодні при покупці будь-якого товару нашого бренду в магазині або на сайті нашої компанії можна перейти за посиланням на упаковці на безкоштовну лекцію Дмитра на YouTube.

БЛАГОДІЙНІСТЬ ЯК ПОСТІЙНА І МАСШТАБНА СКЛАДОВА ДІЯЛЬНОСТІ

– Ще одна унікальна особливість ТД «Strateg» – масштабна благодійна діяльність. Саме це стало підставою для вашої перемоги у рейтингові «Народне визнання – Одесит року 2022» у номінації «Меценат року». Знаю, що благодійництво – це суто ваша складова діяльності компанії. Тож розкажіть про це докладніше.

– За останні сім років підприємство надало на благодійність понад 500 тисяч ігор та наборів для творчості. Коли якісь свята, дні народження, дитячі акції, продукція STRATEG – незамінна. І ми раді, що маємо

“ «МІЙ СТАРШИЙ СИН МИКОЛА ЗІБРАВ КОМАНДУ ДЛЯ РОЗРОБКИ ДОДАТКУ, ЯКИЙ ДАЄ ЗМОГУ СЛУХАТИ ВІДПОВІДНИЙ МУЗИЧНИЙ СУПРОВІД ПІД ЧАС ТВОРЧОГО ПРОЦЕСУ. І ПОСТІЙНО КЕРУЄ ЦИМ ПРОЄКТОМ».

“ «МИ З 2017 РОКУ ПОЧАЛИ РЕГУЛЯРНО ВІДВІДУВАТИ МІЖНАРОДНІ ДИТЯЧІ ВИСТАВКИ, ЯКІ ПРОХОДЯТЬ У НАШІЙ КРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ – У ФРАНКФУРТІ, НЮРНБЕРЗІ, ЕССЕНІ, ДУБАЇ, У ПОЛЬЩІ – І РОБИТИ ЕКСПОЗИЦІЇ ПРОДУКТІВ ТОРГОВОЇ МАРКИ STRATEG».

таку можливість, пишаємося цим. Ми вже не один рік даруємо радість дітям, а зараз, коли вони позбавлені багатьох радощів мирного життя, це для них ще важливіше. До нас часто звертаються з проханням просто надати нашу продукцію для подарунків діткам, і ми стараємося знайти таку можливість. У час великої війни наша компанія постійно співпрацює з низкою благодійних фондів. Лише за останній місяць 2023 року ТД «STRATEG» подарував близько тридцяти тисяч іграшок, з яких десять тисяч отримали діти у лікарнях.

Ми, до речі, під час реалізації двох благодійних проєктів встановили всеукраїнські рекорди. Скажімо, у 2019-му компанія встановила національний рекорд, виклавши у Міжнародний день захисту дітей у парку біля кінотеатру, де відбувалося святкування, найдовшу доріжку зі 110 000 настільних ігор та наборів дитячої творчості, які потім були подаровані юним глядачам. А наступного року «Strateg» встановив своєрідний світовий рекорд і ввійшов до книги Національних рекордів України, склавши дивовижну піраміду із 111 627 ігор висотою майже сім метрів! Сталося це на Святого Миколая, у переддень Різдва, і ці ігри потім стали святковими подарунками для діток з дитячих будинків та малозабезпечених сімей. А на 15-річчя ТД «STRATEG» ми влаштували величезне свято на території нашого підприємства для дітей та підлітків з дитячих будинків, і кожен працівник зробив для цього свій внесок. Ми зробили це для 300 дітей: стометрова розмальовка крейдою і фломастерами. На святі були конкурси і розваги, шоу від аніматорів, казкових персонажів. Після цього ще й відправили коробки ігор у дитячі будинки та інтернати.

За нашими дітьми – щасливе майбутнє України, я в нього вірю, і для мене важливо бути небайдужим щодо цього. Я

сам батько, і тема виховання мені близька. А наші ігри – один з елементів не лише всебічного розвитку, а й виховання. Ми давно і постійно займаємося благодійністю, а в час війни особливо наполегливо маємо прищеплювати дітям найважливіші цінності, любов до своєї країни. 🇺🇦

При підготовці інтерв'ю використано матеріал журналу Forbes Ukraine

ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ **МЕДІА** ХОЛДИНГ

НАРОДНЕ ВИЗНАННЯ ОДЕСИТ РОКУ '2023

РЕЙТИНГ ПОПУЛЯРНОСТІ ЛЮДЕЙ І ПОДІЙ

ПРЕДСТАВЛЯЄ ЛАУРЕАТІВ

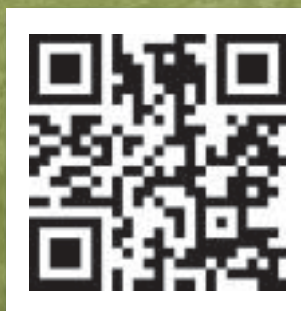
ОСЬ УЖЕ 23 РОКИ ПОСПІЛЬ В ОДЕСІ ПРОХОДИТЬ РЕЙТИНГ ПОПУЛЯРНОСТІ ЛЮДЕЙ ТА ПОДІЙ ПІВДНЯ УКРАЇНИ «НАРОДНЕ ВИЗНАННЯ» – «ОДЕСИТ РОКУ», ЗАПОЧАТКОВАНИЙ НИЗКОЮ ВИДАНЬ ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКОГО МЕДІА ХОЛДИНГУ. ЦЕ СВОЄРІДНЕ ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ ДІЯЛЬНОСТІ НАШИХ ЗЕМЛЯКІВ ПРОТЯГОМ РОКУ. ЗА ЧАС ІСНУВАННЯ ПРОЄКТУ ВІН СТАВ ОДНИМ ІЗ НАЙБІЛЬШ ЗНАЧУЩИХ СУСПІЛЬНИХ ПОДІЙ У РЕГІОНІ.

ПОВНОМАСШТАБНА ВІЙНА КАРДИНАЛЬНО ЗМІНИЛА НАШЕ ЖИТТЯ, НАШІ МИРНІ ТРАДИЦІЇ. ПРОТЕ РЕЙТИНГ НЕЗМІННО ПРОВОДИВСЯ, АДЖЕ У ЧАС ВАЖКИХ ВИПРОБУВАНЬ ПРИКЛАДІВ СПРАВЖНЬОЇ ДОБЛЕСТІ ОДЕСИТІВ У РІЗНИХ СФЕРАХ ДІЯЛЬНОСТІ СТАЛО ЩЕ БІЛЬШЕ, І ПРО ЦЕ ПОТРІБНО ТА ВАЖЛИВО РОЗПОВІДАТИ.

БЕЗУМОВНО, ЦЮ ДОБЛЕСТЬ ВИЯВЛЯЮТЬ ПЕРЕДУСІМ НАШІ ЗАХИСНИКИ, І СПИСОК ЛАУРЕАТІВ ЦЬОГО РОКУ, ЯК І МИНУЛОГО, ОЧОЛИЛИ КОМАНДУВАЧІ РІЗНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ЗСУ, ЯКІ РОЗМІЩЕНІ У НАШОМУ РЕГІОНІ, А ТАКОЖ РЯТУВАЛЬНИКИ ТА ВОЛОНТЕРИ.

ЗАГАЛОМ ПРИ РОЗГЛЯДІ КАНДИДАТУР НОМІНАНТІВ ОРГКОМІТЕТ БРАВ ДО УВАГИ ДУМКУ ГРОМАДСЬКОСТІ, ЯКА ВІДБИВАЄТЬСЯ У РІЗНИХ РЕГІОНАЛЬНИХ ЗМІ – ЯК ДРУКОВАНИХ, ТАК І ЕЛЕКТРОННИХ. ТОМУ РЕЙТИНГ І МАЄ ТАКУ НАЗВУ – НАРОДНИЙ. І, ПОЗА СУМНІВОМ, НАРОДНЕ ВИЗНАННЯ ЗАСЛУЖИЛИ ТАКОЖ ПРЕДСТАВНИКИ ІНШИХ СФЕР ДІЯЛЬНОСТІ – ОДЕСИТИ, ЯКІ, КОЖЕН НА СВОЄМУ МІСЦІ, РОБЛЯТЬ ЗНАЧНИЙ ВНЕСОК У НАШУ СПІЛЬНУ ПЕРЕМОГУ.

ОТОЖ, ПРЕДСТАВЛЯЄМО ЛАУРЕАТІВ РЕЙТИНГУ ПОПУЛЯРНОСТІ ЛЮДЕЙ ТА ПОДІЙ ПІВДНЯ УКРАЇНИ «НАРОДНЕ ВИЗНАННЯ» – «ОДЕСИТ РОКУ» – 2023.

**«ВДЯЧНІСТЬ
ОДЕСИТИВ»**

Повітряне командування
«Південь» Збройних Сил
України
Командувач – генерал-майор
Дмитро КАРПЕНКО

**«ЗА ПЕРЕМОЖНІ
ВОЄННІ ДІЇ
НА ЧОРНОМУ МОРІ»**

Олексій ДОСКАТО,
заступник командувача
Військово-Морських
Сил Збройних Сил України,
коммодор ЗСУ

**«ЗА МУЖНІСТЬ
І ПРОФЕСІОНАЛІЗМ, ВИЯВЛЕНІ
ПРИ ПОРЯТКУНКУ УКРАЇНЦІВ
ПІД ЧАС ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ
КАТАСТРОФИ НА КАХОВСЬКІЙ ГЕС»**

Головне управління Державної
служби з надзвичайних ситуацій
України в Одеській області
Начальник – полковник служби
цивільного захисту
Денис ПЛАТОНОВ

**«ЗА ВІДВАГУ
ТА ВІРНІСТЬ
ВІЙСЬКОВОМУ
ОБОВ'ЯЗКУ»**

Штурмовий полк «Цунамі»
Об'єднаної штурмової бригади
«Лють» Національної поліції
України
Командир полку – підполковник
поліції Олександр ГОСТИЩЕВ

**«ЗА МУЖНІСТЬ
ТА ПРОФЕСІОНАЛІЗМ У РОБОТІ НА
БЛАГО УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ»**

ДП «Ізмаїльський морський
торговельний порт»
Директор – Андрій ЄРОХІН

ДП «Ренійський морський
торговельний порт»
Директор – Максим ІГНАТЕНКО

**«ЗА МАСШТАБНУ
ДУХОВНУ І МОРАЛЬНУ
ПІДТРИМКУ
ВІЙСЬКОВИХ ТА
ПОТЕРПІЛИХ ВІД ВІЙНИ»**

Благодійний фонд
«Добрий самарянин»
Президент фонду –
Денис СЕРДІЧЕНКО

**«ЗА ОРГАНІЗАЦІЮ
ЕВАКУАЦІЙНИХ
ЗАХОДІВ ТА ЛІКУВАННЯ
І РЕАБІЛІТАЦІЮ
ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ»**

Вч А7367
(Реабілітаційний госпіталь)
Начальник –
майор Ілля ЛУБАШЕВ

**«МЕЦЕНАТ
РОКУ»**

Юрій ДЕГАС,
засновник
Благодійного фонду
«Безмежні можливості»

**«ЗА МАСШТАБНУ
ГУМАНІТАРНУ
МІСІЮ ТА
ОЗДОРОВЛЕННЯ ДІТЕЙ
УКРАЇНИ
ЗА КОРДОНОМ»**

Одеська обласна Рада миру
Голова – Таміла АФАНАСЬЄВА

**«ГРОМАДСЬКА
ОРГАНІЗАЦІЯ
РОКУ»**

«Громадський рух
«Віра, Надія, Любов»
Голова – Тетяна СЕМІКОП

**«ЗА БЛАГОДІЙНУ
ПРАВОВУ
ДОПОМОГУ
УКРАЇНЦЯМ
У ЧАС ВІЙНИ»**

Громадський
центр правосуддя
Одеської області

**«НА ВАРТІ
БЕЗПЕКИ
НА ФРОНТІ
І В ТИЛУ»**

Охоронне
агентство
«Самсон-ГруппОБ»
Засновник, генеральний
директор – Андрій БАБЕНКО

**«ВІДКРИТТЯ
РОКУ»**

Міжнародний
культурний центр
«УНІОН»

**«ПІДПРИЄМСТВО
РОКУ»**

Торговий дім
«STRATEG»
Засновник,
генеральний директор –
Олександр СИВАК

**«ЗА УСПІШНИЙ
РОЗВИТОК БІЗНЕСУ
ТА ПІДТРИМКУ
ВІТЧИЗНЯНОЇ
ЕКОНОМІКИ
В УМОВАХ ВІЙНИ»**

Мережа
ресторанів
«ШТРУДЕЛЬ»

**«КРАЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ
ЗАКЛАД РОКУ У СФЕРІ
ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ
ОСВІТИ»**

ДНЗ «Одеське вище
професійне училище
морського туристичного
сервісу»
Директор – Сергій БІЛОКОНЕНКО

**«ЗА ПРОФЕСІОНАЛІЗМ
ТА МУЖНІСТЬ,
ЩО НАБЛИЖАЮТЬ
ПЕРЕМОГУ»**

Фотографи-
документалісти Костянтин
і Влада ЛІБЕРОВИ

**«ЗА ВАГОМІ
СПОРТИВНІ
ДОСЯГНЕННЯ»**

Ірина МАЛОВІЧКО
Спортивна стрілкиня.
Здобула для України
першу ліцензію на участь
в Олімпіаді-2024

БФ «ДОБРИЙ САМАРЯНИН» –

НАГОРОДЖЕНО «ЗА МАСШТАБНУ ДУХОВНУ І МОРАЛЬНУ ПІДТРИМКУ ВІЙСЬКОВИХ ТА ПОТЕРПІЛИХ ВІД ВІЙНИ»

Велика команда одного з найпотужніших благодійних фондів Одеси «Добрий самарянин» стала лауреатом щорічного Рейтингу популярності людей та подій півдня України «Народне визнання – Одесит року 2023» у номінації «За масштабну духовну і мо-

ральну підтримку військових та постраждалих під час війни».

Окрім масштабних гуманітарних місій на фронті, постійної допомоги вимушеним переселенцям, дітям з інвалідністю, людям похилого віку та багатьом-багатьом іншим, щоденно волонтери проводять велику духовну роботу, що оргкомітет рейтингу особливо взяв до уваги. Країна перебуває у стані війни, тож, на жаль, маємо багато

травмованих громадян, не кажучи про душевні болі військових...

Президент фонду Денис Сердиченко, Марина Сердиченко, Роман Медяник та десятки інших капеланів постійно у відрядженнях на фронті, підтримують місцевих жителів у прифронтових зонах, уже мають своїх «підопічних» військових, з якими щоденно на зв'язку. Як кажуть самі волонтери, таким чином вони везуть людям не просто гуманітарку, а надію. ❗

ГРОМАДСЬКИЙ ЦЕНТР ПРАВОСУДДЯ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ – ПЕРЕМОЖЕЦЬ У НОМІНАЦІЇ «ЗА БЛАГОДІЙНУ ПРАВОВУ ДОПОМОГУ УКРАЇНЦЯМ ПІД ЧАС ВІЙНИ»

Щорічний проєкт Південноукраїнського Медіа Холдингу «Народне визнання – Одесит року» за десятки років свого існування відзначив плідну працю чималої кількості людей, підприємств, організацій тощо. 2023 рік – не виняток. Оргкомітет особливо ретельно поставився до відбору номінантів і не зміг оминати своєю увагою діяльність Громадського центру правосуддя Одеської області – першої такого роду організації в Україні, що вже протягом п'яти років успішно функціонує на базі Київського районного суду міста Одеси.

Центр було створено у 2019 році за підтримки Асоціації слідчих суддів України та Агентства США з міжнародного розвитку (USAID). Досвідчені адвокати, юристи, судді у відставці, працівники прокуратури і поліції, науковці й медіатори абсолютно безкоштовно допомагають людям знайти шляхи вирішення їхніх проблем за допомогою консультацій та грамотної правової оцінки.

Особливої важливості існування такої платформи набуло під час війни, коли у місті з'явилася не одна тисяча вимушених переселенців. Попри всі труднощі, експерти ГЦП продовжили роботу за умов воєнного стану, співпрацюючи з великими благодійними фондами та органами місцевого самоврядування. Саме тому Громадський центр правосуддя Одеської області став переможцем

Нагороду отримував експерт ГЦП Ілля Бут

у номінації «За благодійну правову допомогу українцям під час війни».

Центр невпинно продовжує роботу з громадянами, розширюючи свою діяльність та відчиняючи двері філіалів по області. 🇺🇦

ОДЕСИТИ ВІДДАЮТЬ ПЕРЕВАГУ «ШТРУДЕЛЮ»

Провідні керуючі закладами мережі «Штрудель» Вікторія Батурська та Людмила Піменова з почесними нагородами Рейтингу «Народне визнання – Одесит року» – 2023

Кураторка мережі ресторанів «Штрудель» Ірина Баннікова

Відома мережа ресторанів отримала нагороду щорічного рейтингу людей, подій та підприємств.

З усіх смакот світу одесити обирають...штрудель! Про це свідчать результати Рейтингу популярності «Народне визнання – Одесит року» – 2023. За даними проекту, одну з номінацій проекту виборолла мережа ресторанів «ШТРУДЕЛЬ», яка отримала найбільшу кількість голосів серед одеських шанувальників смачної та здорової їжі. Це зрозуміло: в умовах війни кулінарному бренду вдалося не тільки успішно функціонувати, а ще й розвиватися. Так, наприкінці квітня

поточного року в Одесі, за адресою Фонтанська дорога, 14/3 відкрився новий – восьмий за рахунком заклад мережі.

– В Україні, на жаль, триває війна. Але наша мета залишається незмінною: за будь-яких обставин надавати всім нашим гостям якісний та смачний продукт, – поділилася думками кураторка мережі «ШТРУДЕЛЬ» Ірина БАННІКОВА. – У ці складні часи дуже важливо дбати про людей. Тому вся наша команда працює за правилом: бути сьогодні краще, ніж були вчора, відкривати нові заклади, надавати робочі місця, підтримувати ЗСУ та економіку держави.

На думку експертів, сьогодишній асортимент закладів, що працюють під брендом «ШТРУДЕЛЬ», є справжньою знахідкою для гурманів різного віку та переваг, які прагнуть смачно, а головне – недорого провести час. Особливою популярністю серед відвідувачів користуються солодкі та солоні штруделі з тонкого, тендітного тіста, присмачені найрізноманітнішою начинкою. Про такі страви прийнято говорити так: «Спробував один раз – закохався на все життя!».

Також варто зазначити, що щодня з 19:00 до 21:00. в мережі діє величезна 50% (!!!) знижка на будь-яку випічку та десерти. А при замовленні цілого штруделю «To go» (це той, який «з собою – навиніс» – Прим.ред.) – працює приємна знижка в 15%! ❗

АДРЕСИ РЕСТОРАНІВ МЕРЕЖІ «ШТРУДЕЛЬ» В ОДЕСІ:

- вул. Академічна, 11;
- вул. Міланська, 22;
- Французький бульвар, 11-Б;
- вул. Люстдорфська дорога, 55-А;
- пров. Компасний, 6-В;
- вул. Макаренко, 2-А;
- вул. Фонтанська дорога, 58;
- вул. Фонтанська дорога, 14/3.

МІЖНАРОДНИЙ КУЛЬТУРНИЙ ЦЕНТР UNION – «ВІДКРИТТЯ РОКУ»!

Почесний диплом та кубок лауреата рейтингу приймала піар-директорка Міжнародного культурного центру UNION Арсенія Покровська

2023 рік для Одеси був достатньо насиченим та тяжким, однак попри ворожі атаки та інші труднощі місто продовжує жити, творити, відкривати нове та вдосконалювати існуюче. Справжньою несподіванкою для одеситів стала поява оновленого культурного центру міжнародного рівня UNION.

Оргкомітет Рейтингу популярності людей та подій півдня України «Народне визнання – Одесит року» не зміг оминати таку подію, тому культурний центр було названо переможцем у номінації «Відкриття року».

Історія UNION повертає нас до початку ХХ століття. У цій же будівлі функціонував Міжнародний культурний центр, і це був вагомий аргумент на користь того, що наше місто називали культурною столицею. Крізь роки Одеса пронесла це горде звання, і в 2023 році центр, розташований на вулиці Троїцькій, знову відновив свою роботу. Цей масштабний проєкт вдалося реалізувати завдяки великій команді однодумців та підтримці Одеської міськради.

Міжнародний культурний центр «UNION» націлений на популяризацію сучасного мистецтва та збереження культурної спадщини. Сьогодні там проводяться масштабні заходи, концерти, театральні вистави, виставки іменитих художників та фотомайстрів, фестивалі міжнародного рівня. ❀

«ГРОМАДСЬКИЙ РУХ «ВІРА, НАДІЯ, ЛЮБОВ» – ЛАУРЕАТ У НОМІНАЦІЇ «КРАЩА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ РОКУ»

Нагороди рейтингу Тетяні Семікоп (на знімку – зліва) вручила громадська діячка, депутатка Одеської міської ради Лілія Леонідова

«Громадський рух «Віра, Надія, Любов» – це справжній бренд Одеси і України. Засновницею та керівницею громадської організації, діяльність якої сягнула не лише національного, а міжнародного масштабу, є Тетяна Семікоп – голова Асоціації жіночих організацій Одеської області, членкиня Одеської обласної координаційної ради з питань гендеру, демографічного розвитку, попередження домашнього насильства та протидії торгівлі людьми, заступниця голови Одеської обласної координаційної ради з питань попередження ВІЛ/СНІДу, кандидатка юридичних наук.

Організацію «Віра, Надія, Любов» було зареєстровано 26 березня 1997. Вона створювалася ініціативною групою психологів, юристів, медичних працівників і волонтерів. Від початку вони працювали з людьми, які вживають наркотики та ті, які живуть з ВІЛ; особами, що перебувають у місцях позбавлення волі; тими, хто постраждав від торгівлі людьми; дітьми, чії права порушені; молоддю, яка практикує ризиковані форми поведінки; жінками, які постражда-

ли від насильства; людьми з інвалідністю. Окремий напрям діяльності – з жінками-лідерками, керівницями жіночих громадських організацій.

З перших днів повномасштабної війни команда ГР «Віра, Надія, Любов» почала працювати з вимушеними переселенцями та потерпілими від воєнних дій, взяла під опіку залишених на самоті людей похилого віку, родичі яких виїхали за кордон. А ще плели маскувальні сітки, готували обіди для тероборони, закуповували ліки та засоби гігієни для військових і поліції... Волонтери виїжджали на митниці і приймали гуманітарний вантаж з Молдови, Франції, Румунії, Чехії, Німеччини. Реабілітаційний центр «Софія», один з підрозділів Громадського руху, став осередком гуманітарної допомоги, яка прибувала щотижня і її треба було розібрати, розфасувати, підготувати до видачі. І ніхто тоді не зважав на регалії чи спеціальності: всі перетворилися на фасувальників, вантажників, соціальних працівників.

Лише за 2022 рік працівники організації роздали 33526 продуктивних та 20233 гігієнічних наборів; видали 1,022 тонн гуманітарної допомоги; здійснили 2123 адресних доставки. Було надано 2562 індивідуальні психологічні та 1479 юридичних консультацій; проведено 198 тренінгів для ВПО та 242 групи психологічної підтримки, а 8415 осіб пройшли навчальні тренінги. У центрі «Софія» 356 жінок пройшли реабілітацію і змогли розпочати життя без насильства. Всього допомогу отримали 87144 жителі України, реалізовано понад 40 соціально важливих проєктів. ❗

«Ми – разом, наша сила – в єдності, незламності та у жагучій вірі у Перемогу України! Ми продовжуємо вірити, надіятись та любити, створюючи нові сторінки вільної незалежної країни» – так коментують в організації відзнаку рейтингу

ОДЕСЬКА ОБЛАСНА РАДА

МИРУ – ЛАУРЕАТ У НОМІНАЦІЇ «ЗА МАСШТАБНУ ГУМАНІТАРНУ МІСІЮ ТА ОЗДОРОВЛЕННЯ ДІТЕЙ УКРАЇНИ ЗА КОРДОНОМ»

У 2023 році, як і з перших днів повномасштабного вторгнення в Україну, Одеська обласна Рада миру, яку вже понад вісім років очолює депутатка Одеської обласної ради Таміла Афанасьєва, проводила масштабну медико-гуманітарну та соціальну діяльність, вирішувала життєво важливі питання для ЗСУ і територіальної оборони, а також надавала допомогу дітям загиблих воїнів, переселенців, сиротам та дітям з багатодітних сімей.

– Для нас усіх став головним принцип «Працюємо 24/7», – говорить Таміла Афанасьєва. – Мене та моїх соратників не можуть обмежити в благодійній діяльності ні кордони, ні фінансові складнощі, ні небезпека воєнної географії наших пересувань. Протягом 2023 року як депутат Одеської обласної ради та голова Одеської обласної Ради миру я продовжила налагоджувати вкрай важливу ділову та гуманітарну співпрацю з міжнародними компаніями, благодійними фондами та донорами, які допомагають Україні. Ми отримали допомогу для жителів півдня України та наших захисників від партнерів з США та країн Європи, зокрема від Odessa Peace Fund, United Hatzalah of Israel, Tulcea Humanitarian Logistics Hub, Rodeph Sholom School, MEDSHARE, IsraAid та інших.

Команда миротворців пишається тим, що змогла реалізувати майже кожен запит та прохання про допомогу, які надходили у величезній кількості від військовослужбовців ЗСУ, Національної поліції регіону, тероборони, зі шпиталів, від переселенців та жителів південного регіону. Медичні засоби, ліки, засоби гігієни, одяг для військових, дорослих та дітей, памперси, продукти харчування та багато чого іншого за потреби знаходилося, пакувалося та доставлялося за адресою. Було налагоджено постійну системну роботу із забезпечення лікарень, амбулаторій, будинків милосердя та центрів біженців Одеської, Миколаївської та Херсонської областей. У деяких випадках, спільно з лікарями Одещини, організували догляд за людьми похилого віку, що залишилися у час війни без підтримки родичів.

– Ми були поруч, коли сталася трагедія з Каховським водосховищем і виникла проблема з водопостачанням, – зазначає голова Ради миру. – Наша команда організувала збір та доставку вантажівок з харчуванням, одягом, гігієною, ковдрами та питною водою для дітей та мешканців Херсонщини і навіть побували біля передової лінії оборони лівого берега Дніпра, куди теж відвезли необхідні ліки, продукти та воду для військових. Місто Миколаїв та Миколаївська область, звільнений Херсон та Херсонька область стали головни-

Нагороди рейтингу Тамілі Афанасьєвій вручив Почесний громадянин Одеси, почесний президент Одеського морського порту Микола Павлюк, який свого часу також очолював Одеську обласну Раду миру

ми центрами нашої допомоги, окрім міста Одеси та Одеської області. Окремою ділянкою роботи є допомога багатодітним родинам та родинам з дітьми-інвалідами, дитячим притулком. Дитячим будинкам допомагали не тільки продуктами харчування чи гігієною, а й знаходили можливості для закупівлі постільної білизни, ліжок, а в деяких обладнати кімнати ЛФК.

Загалом Одеська обласна Рада миру і особисто її керівниця особливо опікуються дітьми і прагнуть їх чимось радувати у цей трагічний, вразливий для дитячої психіки час, організовуючи заходи з відвідуванням театрів, ковзанок тощо, підтримуючи участь у дитячих конкурсах. Особливо масштабним було передноворічне свято в Одеській філармонії з чудовою програмою та солодкими подарунками для 3500 дітей з Одеської, Миколаївської та Херсонської областей.

Унікальним став внесок в ментальне оздоровлення дітей загиблих воїнів та переселенців. Завдяки плідній співпраці з Посольством України в Греції, з грецькими фондами, керівництвом муніципалітетів м. Афіни, м. Пірей та о. Корфу в Греції було оздоровлено в літніх таборах 700 дітей. Вони також побували на екскурсіях, знайомлячись з культурою Греції.

І це – лише невеликий перелік з великої кількості добрих справ, які були зроблені за цей важкий для України 2023 рік.

– Я щиро дякую всім за підтримку, розуміння, витримку і незламність духу! – говорить Таміла Афанасьєва. – Щодня, крок за кроком ми наполегливою працею, добрими справами і вірою в Збройні Сили України наближаємо нашу Перемогу і мир! 🇺🇦

ВІЙСЬКОВА ЧАСТИНА А7367 (Реабілітаційний госпіталь) –

ЛАУРЕАТ У НОМІНАЦІЇ «ЗА ОРГАНІЗАЦІЮ ЕВАКУАЦІЙНИХ ЗАХОДІВ ТА ЛІКУВАННЯ І РЕАБІЛІТАЦІЮ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ»

Від часу створення і донині начальником спочатку Центру медичної реабілітації та санаторного лікування «Одеський», а згодом – військової частини А7367 (Реабілітаційного госпіталю) є майор Ілля Лубашев

Військова частина А7367 є історичним та юридичним правонаступником Центру медичної реабілітації та санаторного лікування «Одеський», який, у свою чергу, був створений 1 травня 2019 року.

Із моменту заснування і до 24 лютого 2022 року колектив Центру надав санаторно-курортне лікування та реабілітаційну допомогу понад 4000 особам, які є учасниками бойових дій, ветеранами військової служби, ветеранами війни, інвалідами війни, членами сімей військовослужбовців, працівниками Збройних Сил України.

Відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану» та Закону України «Про правовий режим воєнного стану» військова частина А7367 з перших днів повномасштабного ворожого вторгнення розпочала стаціонарне лікування військовослужбовців Збройних Сил України, які отримали поранення в ході безпосередньої участі у бойових діях або під час здійснення заходів з національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії збройних сил РФ.

З 1 січня 2023 року військова частина А7367 підпорядкована Військово-медичному клінічному центру Південного регіону. Сьогодні колектив госпіталю забезпечує надання відновного (реабілітаційного) лікування відповідно до сучасних вимог медичної науки та методик комплексної терапії відновного лікування. Тут функціонує чотири лікувальних відділення, 10 лікувально-діагностичних кабінетів, які забезпечені сучасним медичним обладнанням. Також співробітники госпіталю постійно здійснюють евакуаційні заходи із зони бойових дій. 🇺🇦

Нагороди рейтингу начальнику госпіталю Іллі Лубашеву вручила головний редактор журналу «Фаворит удачі» Галина Володимирська

Повномасштабна війна змусила багатьох наших співвітчизників зупинити свій бізнес, а чимало є і таких, хто залишив країну. Але це – не про Юрія Дегаса. Він і сьогодні показує переконливий приклад того, як одна людина, поєднавши бізнес та соціальні ініціативи, може навіть у такий складний час робити помітний внесок у добробут суспільства, розвиток міста та підтримку людей, потерпілих від воєнної агресії.

Масштаби діяльності заснованого Юрієм Дегасом фонду «Безмежні можливості» вражають. Його разом з командою бачили не лише в Одесі, а й у Миколаєві, Херсоні, Харкові, у містечках і селах прифронтової території...

– Можу сказати, що лише за 2023 рік ми надали допомогу понад 200 тисячам людей, – розповідає Юрій В'ячеславович. – Необхідну підтримку отримали понад 250 сіл, понад 500 сімей були успішно евакуйовані із зон воєнних дій на Херсонщині та

Харківщині. Розподілили понад дві тисячі тонн гуманітарної допомоги. Щодо Миколаєва, то це ж моє рідне місто, я там народився, жив у дитячі та юнацькі роки. Але не тільки тому приділяв миколаївцям особливу увагу – вони прийняли удар ворога на себе, вистояли і тим захистили Одесу. Ми займалися евакуацією, перевозили звіди своїм транспортом десятки сімей. Давали тут житло, притулок, годували. В самому Миколаєві обладнували житло, пункти обігріву. Допомогали місту з водою, возили гуманітарну.

Миколаївці гідно оцінили таку допомогу: з нагоди дня Святого Миколая голова Миколаївської обласної адміністрації Віталій Кім вручив Юрію Дегасу орден Святого Миколая.

Херсон теж не залишився поза увагою БФ «Безмежні можливості».

– Ми поїхали до Херсона одними з перших, – зазначає засновник фонду. – І після підризу Каховської ГЕС теж відразу кинулися туди. Оскільки наш фонд не має якоїсь конкретної спеціалізації і ми допомагаємо всім, кому можемо і чим можемо, тож повезли все, що мали і що змогли швидко купити: надувні човни, продукти, воду...

Юрій Дегас особисто і очолюваний ним благодійний фонд беруть участь у Всеукраїнській програмі ментального здоров'я «Ти як?». Це в основному стосується діяльності інклюзивного пляжу «Безмеж». На його відновлення після простою у перший воєнний рік довелося витратити 100 тисяч доларів. І влітку 2023-го тут приймали і безкоштовно надавали послуги військовим, дітям з різними фізичними і психічними вадами, пенсіонерам... Понад 25 заходів, проведених на пляжі, включали не тільки розваги, а й реабілітацію для військових, а також психологічну підтримку. Тобто відбувалася робота в розрізі програми збереження ментального здоров'я.

– Був дуже великий запит на такі послуги, і військові самі приходили, передавали одне одному інформацію про пляж, який має всі відповідні зручності – у нас же навчений персонал, електрокари, спуски до води, медпункт і таке інше, – коментує Юрій. – Також дзвонили з деяких благочинних організацій, просили приймати хлопців і дівчат. Ми зустрічали, годували, старалися приділити військовим максимальну увагу. На наступний рік у нас дуже багато планів щодо їх реабілітації... Я вірю в добрих людей, у добро. Ми вистояли у перші дні війни чисто на духові нашого народу, на духові простих людей. Низький уклін тим, хто воює, волонтерам... Саме наші прості люди дають надію на перемогу і на майбутнє. 🇺🇦

АНДРІЙ БАБЕНКО:

«НАШІ БІЙЦІ СТОЯТЬ НА ВАРТІ БЕЗПЕКИ НА ФРОНТІ І В ТИЛУ»

Охоронне агентство «Самсон Групп-06» уже майже сім років успішно працює в Одесі, займаючись питаннями безпеки підприємств та установ різних сфер діяльності, приватного житла та окремих осіб. Від початку повномасштабного вторгнення роботу довелося перебудувувати відповідно до потреб воєнного часу і при цьому консолідуватися з відповідними державними органами. Бійці фірми у перші ж дні вступили до лав територіальної оборони, а дехто вирішив, що його місце – безпосередньо у зоні бойових дій. Попри це агентство продовжило діяльність по забезпеченню життя цивільних одеситів, що важливо завжди, за будь-яких обставин. Саме тому «Самсон Групп-06» заслужено отримав перемогу в номінації «На варті безпеки на фронті і в тилу» за підсумками щорічного Рейтингу популярності людей і подій Півдня України «Народне визнання – Одесит року» – 2023.

Вручаючи почесний кубок і диплом лауреата проєкту засновнику, генеральному директору агентства, депутату Одеської обласної ради Андрію Бабенку, ми не могли не поговорити про те, як функціонує компанія сьогодні, про участь бійців-самсонівців у воєнних діях та діяльність у тилу, зрештою – про післявоєнне майбутнє.

– Андріє Васильовичу, як ви разом зі своєю командою зустріли звістку про велику війну і які рішення було прийнято першочергово?

– Я ще за кілька днів до початку повномасштабного вторгнення зібрав своїх заступників і сказав, що потрібно бути напоготові, бо тоді ще ніхто не розумів, яким чином усе може обернутися. Ворожі війська вже стояли біля самих кордонів з Україною, і не реагувати на це не можна було. Ми вирішили діяти так: у разі зникнення зв'язку, збираємось на базі офісу «Самсон Групп-06» і далі діємо колективно. 24 лютого 2022 року о 5-й ранку мені зателефонували зі словами «Почалося». І близько 6-ї, відповідно до заздалегідь продуманого плану, всі вже були в офісі охоронного агентства у повній екіпіровці.

В цілому нам як охоронному агентству все було зрозуміло. Ми були готові до будь-чого, бо більшість наших працівників – колишні силовики, обізнані у своїй справі. Завдання №1 для нас – захист своєї батьківщини, свого міста і власного дому у тому числі. Протягом перших 2-3 місяців, ми співпрацювали з поліцією, наші бійці стояли на блокпостах, патрулювали вулиці. На сьогоднішній день це вже не так необхідно, все стало більш системно, тому потреби у нашій допомозі майже немає. Однак ми працюємо, виїжджаємо на місце, коли нас про це просять.

Оскільки я депутат Одеської облради від Роздільнянського

БЛИЗЬКО 70% ПРАЦІВНИКІВ «САМСОН ГРУПП-06»
БРАЛИ БЕЗПОСЕРЕДНЮ УЧАСТЬ У БОЙОВИХ ДІЯХ.

та Березівського районів, то в перші дні вирішив виїхати в Роздільну, аби зрозуміти, як там проходить організація людей для служби в територіальній обороні. Для мене надважливою була безпека моїх людей, тому я першочергово робив акцент на цьому.

– Ні для кого не секрет, що ви й самі взяли зброю та пішли відстоювати нашу незалежність...

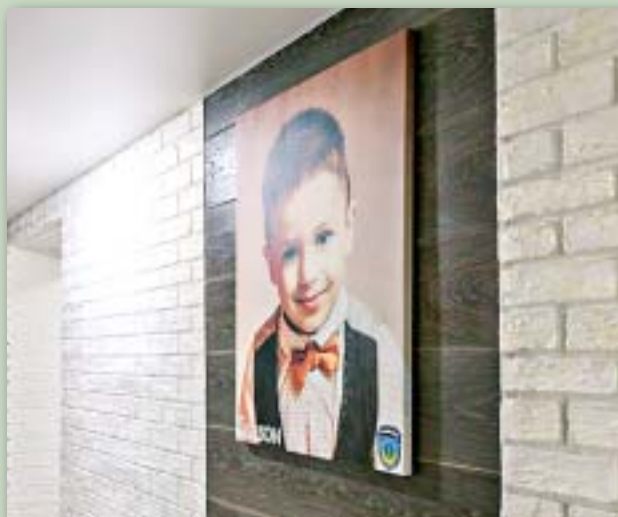
– Так. 25 лютого я офіційно вступив до територіальної оборони, отримав зброю разом зі своїми заступниками, які теж зі

мною пішли захищати країну. Перший час ми служили в ТрО на кордоні з Придністров'ям, бо вже тоді було розуміння в керівництва, що ворог намагається «відрізати» Одесу.

Отримавши звання офіцерів, ми поїхали на передову. На той момент проходили бойові дії під Снігурівкою, що на Миколаївщині, а Херсон ще був окупованим. На жаль, у боях за Благодатне (Миколаївська обл.) ми втратили одного з наших бійців – Сергія Хлистуна, кілька хлопців отримали поранення чи контузію...

“ «МОЄ ПРАВИЛО – НЕ КИДАТИ У БІДІ ТИХ, ХТО БУВ, Є ЧИ ЗАЛИШАЄТЬСЯ У МОЇЙ КОМАНДІ. КОЖЕН З НИХ МОЖЕ РОЗРАХОВУВАТИ НА МОЮ ПІДТРИМКУ».

ОХОРОННЕ АГЕНТСТВО «САМСОН ГРУПП-06» БУЛО НАЗВАНЕ НА ЧЕШЬ СИНА АНДРІЯ БАБЕНКА САМСОНА.

Хочу підкреслити, що працівники жодного охоронного агентства не пішли на фронт у такій кількості, як наші. Ми брали безпосередню участь у визволенні наших територій від загарбників, потрапляючи під жорсткі обстріли. Перебували на фронті понад 90 днів, потім була ротація, а незабаром мій брат повернувся у зону ведення бойових дій. Я залишився тут, бо маю свої обов'язки як депутат і керівник охоронного агентства.

Тішить тільки те, що до Одеси ворогу дійти так і не вдалося, Херсонщина вже наполовину наша, поступово відвоюємо й інші території. Я вірю у наших воїнів.

– А чи є дані, скільки саме ваших працівників вступили до лав тероборони та ЗСУ?

– Точне число сказати не можу, бо керування компанією наразі в основному на плечах моїх заступників. Але на початку повномасштабної війни було сформовано роту у кількості 120 людей, з яких близько 70 були хлопці охоронного агентства «Самсон Групп-06». Два взводи були лише з наших бійців. Більше того: по сьогоднішній день на фронті воюють наші колишні працівники, причому не тільки в ТрО, а й у десантурі, Нацгвардії тощо.

Я постійно з ними на зв'язку, зі свого боку допомагаю, чим можу, вони завжди вдячні. Хоч наших бійців війна і розкидала по всій країні, але я впевнений, що після нашої перемоги вони всі будуть у строю.

– Біля входу до вашого офісу розміщено меморіальну дошку з прізвищами загиблих бійців...

– Так, на жаль, ми втратили не одного бійця. Багато наших працівників постраждали у боях за Бахмут. Там воював і мій брат Олександр з позивним «Самсон». На жаль, у Бахмуті загинули двоє наших бійців – Сергій Раджабов і Кирило Околічний, а Сергій Хлистун, як я вже казав, загинув у бою під Благодатним, то була перша і найважча для усвідомлення втрата.

Ще один з наших колишніх працівників Святослав служив у розвідці, був важко поранений. Зараз плануємо його лікування за кордоном, бо ситуація надскладна, проблеми з ногами. Маю надію, що хлопець зможе ходити самостійно.

Моє правило – не кидати у біді тих, хто був, є чи залишається у моїй команді. Кожен з них може розраховувати на мою підтримку.

– Важливою є робота і тут, на місці. Як ви сказали, залишилися у місті, бо маєте забезпечувати охорону міста та виконувати свої депутатські обов'язки. Як проходить робота на цій ниві?

– Ми плідно співпрацюємо з нашою країною-сусідом Румунією, з нардепами та депутатами Європарламенту. У Роздільнянському районі також виконується великий пласт гуманітарної роботи, бо там велика кількість внутрішніх переселенців. Хочу сказати, що так, як турбується Румунія про наших людей, мало хто може зрівнятися з ними, принаймні таке моє бачення. Мова йде про гарні умови, соціальні виплати, харчування, житло. Я бачив це все на власні очі, тому можу запевнити, що румуни – наші справжні друзі. Крім того,

від влади ми отримуємо великі об'єми гуманітарної допомоги, яку роздаємо по всій області.

Що стосується допомоги ЗСУ від охоронного агентства, то ми подарували на потреби ТрО декілька автомашин, мої друзі-бізнесмени також долучались до збору коштів на автівки.

Я завжди був проукраїнським депутатом і від початку вторгнення робив усе від мене залежне, щоб у країні не було «руського міра». Україна має бути незалежною і самостійною. Нам не потрібні господарі, нам потрібні гарні партнери, але мова про партнерство з росією вже йти не може, бо це – загарбники і вони назавжди такими залишаться для нас. Ми маємо величезний економічний потенціал, розумних і працьовитих людей, тож, впевнений, що кропіткою працюючи відбудуємо свою країну мрії.

БІЛЯ ВХОДУ ДО ОФІСУ РОЗМІЩЕНО МЕМОРІАЛЬНУ ДОШКУ З ПРІЗВИЩАМИ ЗАГИБЛИХ БІЙЦІВ...

– Ви справді вважаєте, що вдасться швидко і якісно відбудувати країну після перемоги? Бо багато людей мають сумніви щодо цього...

– На жаль, ми бачимо, що корупція нікуди не зникла, навпаки – процвітає. Я був впевнений, що всі проросійські партії, колаборанти та сепаратисти зникнуть назавжди, але не все йде так, як хотілося б, і це дуже засмучує, навіть змушує втрачати віру. Представники ОПЗЖ досі голосують у Верховній Раді разом зі всіма іншими депутатами, хоча так просто не може бути!

Якщо говорити чесно, у нас і до війни занепадали села, припиняли свою діяльність підприємства, економіка не була стабільною. З війною все закономірно стає ще гірше. Звичайно, буде чудово, якщо всі обіцянки зарубіжних партнерів будуть виконані і нам дійсно допоможуть інвестиціями для швидкого відновлення.

Однак тут знову гостро постає питання корупції, яку ми, на жаль, так і не змогли викоринити навіть під час страшної війни. Західним партнерам потрібна гарантія того, що все буде відбуватися прозоро і чесно, а для цього Україні необхідно пройти через кардинальні зміни, причому на всіх рівнях влади, починаючи з найвищого.

Люди дійсно дуже втомились від війни. Ми й до повномасштабного вторгнення переживали не найкращі часи внаслідок пандемії коронавірусу, тому моральний стан у багатьох був пригнічений. Але особисто я вірю у краще і зі свого боку стара-

тимусь робити так, щоб й інші повірили у нові можливості, у друге дихання нашої країни.

– Корупція – біль нашої країни. На вашу думку, як цього все ж можна позбутись? І чи це можливо взагалі?

– Якщо говорити суб'єктивно, то я б усіх депутатів Верховної Ради відправив на передок в окопи – буквально на місяць. Просто, аби кожен з них відчув, як то кажуть, на власній шкурі, що таке війна. Чи можете ви назвати хоч одного топ-посадовця, чиї б родичі воювали? Я не знаю жодного. Воюють звичайні люди, які не мають жодного відношення до політики. Не вони кликали сюди «руський мір». Це люди, які жили своїм мирним життям, будували плани на майбутнє, працювали на благо держави. Але сьогодні саме вони захищають нашу країну, а не проросійські депутати від ОПЗЖ, які продовжують сидіти у теплих кріслах. Хіба це справедливо? Де обіцяні зміни? Питань багато, а відповідей не чуно.

– На ваш погляд, чи є мирний шлях закінчення війни?

– Я не військовий експерт, і точно не можу відповісти на це питання. Чи можуть бути мирні перемовини? Думаю, це залежить від настрою наших громадян та позиції військового керівництва. Я вважаю, що ми маємо повернути своє! Ми не можемо віддати те, що хоче забрати ворог сьогодні, бо з часом втратимо все! ❗

Директор ОВПУ МТС Сергій Білоконенко

ОДЕСЬКЕ ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ МОРСЬКОГО ТУРИСТИЧНОГО СЕРВІСУ:

«НАША ЗГУРТОВАНА КОМАНДА ТРИМАЄ СТРИЙ!»

«ПЕРШЕ УЧИЛИЩЕ», «ТУ № 1», «26-ТЕ УЧИЛИЩЕ», «УЧИЛИЩЕ НА ПУШКІНСЬКІЙ, 18», «ОДЕСЬКЕ ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ МОРСЬКОГО ТУРИСТИЧНОГО СЕРВІСУ» – ЗА РІЗНИМИ НАЗВАМИ УПРОДОВЖ 80 РОКІВ СВОЄЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЦЕЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УВІЙШОВ У ЖИТТЯ БАГАТЬОХ ДЕСЯТКІВ ТИСЯЧ ОДЕСИТІВ, ЖИТЕЛІВ ОДЕЩИНИ ТА ІНШИХ ОБЛАСТЕЙ УКРАЇНИ, ЧІТКО ВИЗНАЧИВШИ ЇХ ПРОФЕСІЙНУ ДОЛЮ. ПО ВСЬОМУ СВІТУ, НА ВСІХ КОНТИНЕНТАХ, ПО ВСІХ МОРЯХ ТА ОКЕАНАХ ПРАЦЮЮТЬ ТІ, КОМУ НА ПУШКІНСЬКІЙ, 18 ДАЛИ ЯКІСНИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ СТАРТ.

Нагороди рейтингу директору училища Сергію Білоконенку (справа) вручив речник Української Добровольчої Армії «Південь» Сергій Братчук

Славна історія училища триває. Сьогодні висококваліфіковані робітничі кадри тут готує фаховий колектив педагогів і майстрів на чолі з директором – кандидатом філологічних наук, автором численних наукових праць, досвідченим управлінцем Сергієм Білоконенком. Про те, що навчально-виробничий процес відбувається на високому сучасному рівні, свідчать численні професійні перемоги вихованців і їх наставників, відзнаки та звання. Чимало досягнень має команда училища і в 2023-му.

Отож закономірно, що за підсумками минулого року ОВПУ МТС стало лауреатом рейтингу «Народне визнання – Одесит року» у номінації «Кращий навчальний заклад у сфері професійно-технічної освіти». Про те, які підстави для здобуття такого звання, ми розмовляємо з директором училища Сергієм БІЛОКОНЕНКО.

З МИНУЛОГО – У СЬОГОДЕННЯ

– Сергію Павловичу, очолюваний вами навчальний заклад ось уже 80 років працює саме у статусі училища. А чи змінювався профіль підготовки кваліфікованих робітників і коли ви почали готувати кадри саме для морського і туристичного сервісу?

– У перший місяць по звільненню Одеси від німецько-фашистських загарбників у будинку № 18 по вулиці Пушкінській робітничі кадри починає готувати Ремісниче училище № 4. Із 1944 по 1954 роки РУ № 4, відоме в Одесі як училище металістів, вчить на токарів, слюсарів, столярів, електромонтерів, ковалів тощо... А ось у серпні 1954 року вже ТУ № 4 різко змінило напрями професійної підготовки відповідно до нагальних потреб часу і вперше розпочало навчання кухарів для Чорноморського пароплавства. З того часу ми і працюємо саме в цій професійній сфері, звичайно, розширивши спектр професій. До початку 90-х років минулого століття наші випускники стовідсотково влаштовувалися на роботу не лише в Чорноморське та Дунайське пароплавства, а й у багато інших по всьому колишньому Союзу, окрім того – у різні установи і на підприємства, що мали відношення до морського транспорту, в їдальні і ресторани Одеси.

Маю зауважити, що упродовж наступних десятиліть – аж до 2022 року, до початку великої війни – працевлаштування випускників постійно складало 100%.

– Але ж напевно за ці десятиліття спектр професій, яким навчали в училищі, змінювався?

– Так, деякі зміни, звичайно, були, однак при цьому ОВПУ МТС – єдиний із закладів професійно-технічної освіти Одеської області, який з 1954 року не

ОВПУ МТС: ДЕЩО ІЗ ХРОНОЛОГІЇ ПОДІЙ 2023 РОКУ

Наприкінці лютого 2023 року в ОВПУ МТС проходив благодійний ярмарок-виставка «Масляна», метою якого був збір коштів для придбання обладнання та устаткування для захисників. У контексті заходу проходили хендмейд-шопінг стильних сувенірів, продаж солодощів і випічки, виставка-продаж млинців, майстер-клас для дітей і дорослих з виготовлення янголів-охоронців для ЗСУ, збір бляшанок для окопних свічок, збір пластикових кришечок для волонтерського руху «Південна паляниця». Зібрано і на потреби бійців витрачено понад 67 тис. грн.

У 2023 році педагогічні працівники ОВПУ МТС брали участь у благодійному проєкті «Школа професій», організованому благодійним фондом «Добрий самарянин» для дітей внутрішньо переміщених осіб. Викладачі спеціальних предметів проводили благодійні заняття з теоретичного навчання за темами професійної підготовки кухарів, а також лабораторно-практичні уроки із безпосереднім приготуванням страв із прісного тіста, сирних крекерів, пончиків, печива тощо.

Учні і майстри виробничого навчання ОВПУ МТС взяли участь у Всеукраїнському гастрономічному конкурсі «Страви з кабака», організаторами якого були громадська організація «Асоціація рестораторів та готельєрів м. Дніпра» та Громадська спілка «GASTRO CLUB». У номінації «Десерти» цього конкурсу отримано золоту медаль.

Упродовж 2023 року майстри виробничого навчання ОВПУ МТС успішно проходили навчання на платформі семінарів проєкту «Створення центрів підвищення кваліфікації для кухарів шкільних їдалень «School chef's Training Hubs Development» у межах реформи шкільного харчування, яка ініційована першою леді Оленою Зеленською за підтримки Швейцарської агенції розвитку та співробітництва (SDC) та По-

Фото з нагородами рейтингу на добру згадку

змінив основного і єдиного напрямку професійної підготовки, зберігши контингент і традиційно славне ім'я та авторитет як освітньої установи.

Підготовка здобувачів освіти наразі здійснюється за такими професіями: «Кухар судновий», «Офіціант судновий», «Бармен судновий», «Кондитер судновий», «Бортпровідник судновий», «Майстер ресторанного обслуговування» та за освітньо-професійним ступенем фахового молодшого бакалавра зі спеціальності «Харчові технології».

У 1990 році наш навчальний заклад першим на Півдні України отримав статус вищого професійного училища і розпочав ступеневу підготовку за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста підприємств (згодом – технологій) харчування, а з 1993 – за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста готельного господарства.

«ВАШІ СТУДЕНТИ ПЕРЕВИЩИЛИ НАШІ ОЧІКУВАННЯ»

– У таких професіях, які ви назвали, практичні навички, можливо, навіть більш важливі, ніж теоретичні знання. Чи вдається нині, за умов воєнного часу, забезпечувати цю складову навчання?

– Звичайно, без практики просто неможливо навчати цим професіям. Практичні заняття починаються з першого курсу майже відразу, паралельно з теоретичними заняттями.

Результатом тривалої, упродовж лютого-квітня 2023 року, і кропіткої організаційної роботи адміністрації та майстрів виробничого навчання стало створення прозорої платформи для якісного – за умов війни! – виконання навчального плану проходження літньої навчально-виробничої практики понад 310 учнями на майже 55 об'єктах сфери гостинності Одеси, Одеської області та Києва, а ще 26 учнів пройшли офіційно підтверджену практику у закладах харчування у місцях їх тимчасового перебування за межами України. Усі учні підтвердили кваліфікаційні розряди, що є основним колективним здобутком ОВПУ МТС у 2023 році. Крім того, від проходження учнями навчально-виробничої практики на спеціальний рахунок

училища у 2023 році надійшло, відповідно до Закону України «Про професійно-технічну освіту», понад 2 150 тис. грн. До слова, наше училище – один із лідерів наповнення спеціальних рахунків освітніх установ професійно-технічної освіти Одеської області: з 950 тис. грн. у 2015-му – до 3900 тис. грн. у 2019-му, у тому числі за виробничу практику – від 780 тис. грн. у 2015-му до 2 700 тис. грн. у 2019-му.

Серед численних відгуків, які у різних формах надійшли до училища, є і офіційна подяка від відомого одеського ресторатора Андрія Зарічанського, у якій, зокрема, зазначено: «...Дуже задоволені компетентним і професійним персоналом навчального закладу ДНЗ ОВПУ МТС».

Крім того, влітку 2023 року поновлено проходження упродовж червня-вересня навчально-виробничої практики у Республіці Болгарія. І наше училище – єдиний із закладів професійно-технічної освіти Одеської області, учні та студенти якого постійно проходять навчально-виробничу практику за межами України!

Її організовано, насамперед, для безумовного виконання навчального плану тими здобувачами професійної освіти, які від початку повномасштабної війни змушені були залишити Україну. 42 практиканти під керівництвом чотирьох майстрів виробничого навчання відпрацьовували професійні навички в курортних готельних комплексах Aqua Paradise Resort (Несебр) та Alfa Long Beach (Шкорпіловци). Про якість організації та безпосереднє проходження навчально-виробничої практики свідчать численні листи-подяки, підготовлені болгарськими суб'єктами господарювання. Ось деякі тези: «...Студенти Одеського вищого професійного училища морського туристичного сервісу перевершили наші очікування під час перебування в Aqua Paradise Resort. Їхній ентузіазм, здатність до адаптації та готовність приймати нові виклики продемонстрували їх сильну робочу етику та пристрасть до галузі. Очевидно, що керівництво училища наділило їх навичками та знаннями, необхідними для успіху. Протягом усього терміну перебування на посаді стажери продемонстрували значні досягнення та зробили вагомий внесок у роботу різних відділів нашого курорту. Їхня відданість

Участь у проєкті «Борщова екскурсія Одещиною». Команда ОВПУ МТС приготувала чорноморський борщ з бичками

«Пиріжечки для своїх» випікаються постійно і регулярно відправляються нашим захисникам

На практиці у ресторанному комплексі «Яхта»

сольства Швейцарії в Україні. У проєкті взяли участь громадські організації Cult Food і «Національна асоціація громадського харчування» у співпраці з Міністерством освіти і науки України. Сьогодні педагогічні працівники ОВПУ МТС є постійними учасниками конференцій, вебінарів, навчальних курсів організації «Національна асоціація громадського харчування».

24 серпня 2023 року до Дня Незалежності України в Одеській національній науковій бібліотеці у рамках кроссекторального проєкту «Україна: історія, культура, ідентичність» команда односторонців – організаторів і партнерів – запропонувала гостям родинне свято «Борщова екскурсія Одещиною: єдність у різноманітті». Одеський обласний центр культури презентував історію об'єкта нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО, різновиди борщу на Одещині, а це понад 60 рецептів. Команда ОВПУ МТС запропонувала майстер-клас із приготування страви «Борщ з чорноморськими бичками».

25-27 жовтня 2023 року ОВПУ МТС брало участь у П'ятнадцятій міжнародній виставці «Іноватика в сучасній освіті», організаторами якої були компанія «Виставковий світ», Національна академія педагогічних наук України, Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти». Виставка представляла 236 учасників з усіх областей України, м. Києва, а також Польщі, Литви, Румунії, Угорщини, Естонії. Серед учасників – заклади вищої, професійно-технічної, загальної середньої, дошкільної та позашкільної освіти тощо. Відбулися конкурси із 12 тематичних номінацій, на які було подано 212 робіт.

ОВПУ МТС брало участь у конкурсі з номінації «Упровадження сучасних технологій національного-патріотичного виховання як засобу формування патріотичної свідомості й утвердження української громадянської ідентичності», презентувавши досвід багаторічної роботи Проєкту національно-патріотичного виховання «Незламні Голодомором» на рівні дослідження та висвітлення подій Голодомору в Україні, у тому числі й у контексті викликів російсько-української війни. За результатами участі в конкурсі Одеське вище професійне училище морського туристичного сервісу отримало золоту медаль та диплом у цій номінації.

20-25 листопада 2023 року в ОВПУ МТС тривав «Тиждень спогадів», який є складовою частиною багаторічної

досконалість виявилася в позитивних відгуках, які ми отримали як від наших співробітників, так і від гостей. Варто зазначити, що Aqua Paradise Resort, де вони працювали, визнаний одним із найкращих курортів Болгарії, а внесок стажерів ще більше підтримав його репутацію. [...] Ще раз висловлюємо щире подяку Одеському вищому професійному училищу морського туристичного сервісу, викладачам та студентам за винятковий внесок. Ми вдячні за можливість приймати таких талановитих людей і брати участь у їхньому професійному розвитку».

КОМАНДНЕ ЛІДЕРСТВО – У ВСІХ АСПЕКТАХ

– Сподівалася почути лише підтвердження, що практику ваші вихованці мають, а ви мене просто вразили! То вже не здивуюся, якщо дізнаюся, що у вас є перемоги у якихось професійних змаганнях.

– Безумовно! І участь у них – це теж складова успішної професійної підготовки. ОВПУ МТС – абсолютний командний лідер серед закладів професійно-технічної освіти Одеської області на конкурсах фахової майстерності різного рівня, включаючи обласні спартакиади та WorldSkills Ukraine. До того ж, училище має досвід не лише учасника, а й організатора таких змагань. Скажімо, ми організували і успішно провели III (національний) етап Всеукраїнського конкурсу фахової майстерності серед здобувачів професійної освіти з професії «Офіціант – 2019».

ОВПУ МТС – єдине з вищих професійних училищ Одещини, яке з 2017 року проводить щорічну Міжрегіональну студентську науково-практичну конференцію (з міжнародною участю) «Сучасні проблеми готельного бізнесу та ресторанної справи» для студентів ВПУ та ВНЗ I-IV рівнів акредитації.

Наш педагогічний колектив – учасник експерименту всеукраїнського рівня за темою «Організація професійної підготовки майбутніх кваліфікованих робітників за дуальною формою здобуття освіти у червні 2019 року – грудні 2022 року». Педагогічними працівниками ОВПУ МТС розроблено, апробовано та введено у постійне користування учасників освітнього процесу «електронні робочі зошити» із 302 тем, що суттєво вплинуло на якість теоретичного та практичного навчання за умов дистанційної роботи.

У нас, до речі, є і всеукраїнський рекорд! У вересні 2018 року училище брало участь у фестивалі «Дунайські гостини» у місті Вилкове – масштабному гастрономічному заході півдня України. Найголовнішою подією свята стало приготування училищем за традиційним липованським (старообрядницьким) рецептом рибної юшки максимального об'єму – 4056 літрів! Кулінарне досягнення учнів, студентів та майстрів виробничого навчання ОВПУ МТС внесено до Національного реєстру рекордів України.

ГРОМАДЯНСЬКА ПОЗИЦІЯ – НЕПОХИТНА І ЧІТКА

– Продовжуєте вражати і дивувати, Сергію Павловичу! Знаю зі слів вашого доброго товариша і друга училища полковника Сергія Братчука, що ви до того ж виховуєте справжніх патріотів, що виховна робота у вас провадиться на дуже високому рівні. Розкажіть, будь ласка, і про цю складову діяльності.

– Ось уже майже 10 років – від трагічного 2014-го і до сьогодні – Одеське вище професійне училище морського туристичного сервісу займає непохитно чітку громадянську позицію, надаючи підтримку нашій армії, нашим захисникам. Ще тоді, після Іловайська та оборони Донецького летовища, в училищі

виник і наразі продовжує реалізуватися проєкт «Перетворюємо сміття на допомогу». Його метою стали збір, сортування та здача паперових відходів. Понад 70 тисяч отриманих гривень було спрямовано на допомогу ЗСУ: на закупівлю аптечок, касок, маскувальних сіток. Частина коштів було адресовано на допомогу пораненим військовим, які перебували на лікуванні в Одеському військово-медичному клінічному центрі та Інституті очних хвороб та тканинної терапії ім. В.П. Філатова НАМН України.

З часу повномасштабного вторгнення росії в Україну наша команда – колектив ОВПУ МТС – залишилась в рідній Одесі і стала ще більш згуртованою та міцною. Учні та студенти, майстри виробничого навчання та викладачі працювали у волонтерських центрах, а випускники поповнили ряди Збройних Сил України. Уже з 5 березня 2022 року ми розпочали щоденно випікати смачні вироби з тіста і доставляти їх на блокпости Одеси та за її межі, направляти у військові частини різних ділянок фронту поблизу Миколаєва, Запоріжжя, Харкова, на Донеччину. Цю ініціативу ми назвали «Пиріжечки для своїх».

Від початку війни команда ОВПУ МТС неодноразово проводила внутрішньоучилищні благодійні акції («Лист захисникам», «Зігрій теплом захисників», «Валентинка для Героя», «Перше вересня без квітів»), збираючи та направляючи у військові підрозділи продукти харчування, товари санітарно-гігієнічного призначення. Також адресно надавали необхідне обладнання військовим – нашим випускникам минулих років. У грудні 2022 року долучились до масштабної благодійної акції «Тепла хвиля», у рамках якої майстри виробничого навчання, викладачі та учні випекли десять тисяч імбирних пряників, які було передано військовослужбовцям ЗСУ, захисникам, які отримували медичну допомогу в Одеському військовому шпиталі, а ще – колегам-освітянам міста Миколаєва і діткам із числа внутрішньо переміщених осіб в Одесі.

100% ПОКАЗНИКІВ ПРИЙОМУ: В ОСНОВІ – АВТОРИТЕТ ЗАКЛАДУ І НАПОЛЕГЛИВА РОБОТА КОЛЕКТИВУ

– Зараз через обставини воєнного часу заклади професійно-технічної і вищої освіти майже забули, що таке конкурс абітурієнтів, а частенько мають недобір вступників. Як щодо цього справи у вас?

– 10 серпня 2023 року Приймальна комісія ОВПУ МТС завершила вступну кампанію, прозвітувавши про дочасне 100-відсоткове виконання показників прийому на навчання здобувачів професійної освіти. Це 150 дев'ятикласників – випускників закладів базової загальної середньої освіти і 150 одинадцятикласників – випускників закладів повної загальної середньої освіти. Ще 60 громадян виявили бажання отримати освіту за освітньо-професійним ступенем фахового молодшого бакалавра за спеціальністю «Харчові технології». Отож, авторитет нашого навчального закладу, копітка й наполеглива робота колективу по залученню вступників до нашого училища дають свої позитивні результати.

– Насамкінець хочу ще раз привітати училище, весь ваш чудовий колектив і вас особисто зі званням лауреата престижного рейтингу «Народне визнання – Одесит року» за підсумками 2023 року.

– Дякуємо! І надаємо для переконливості перелік деяких наших здобутків за минулий рік. Команда ОВПУ МТС й надалі тримає стрій, продовжує свою волонтерську діяльність – шляхетну і безкорисливу справу, бо ми – на своїй землі! 🇺🇦

Виробнича практика в ресторані «Компот»

Різдвяна ярмарка радувала розмаїттям страв

Імбирні святкові прянички були смачними і патріотичними!

Смачні й гарні вітання на фронт до відправки готові

Нагороди Міжнародної виставки «Інноватика в сучасній освіті»

реалізації проєкту «Незламні Голодомором». Щодня за відтвореними рецептурами підбиралася сировина і візуалізувалося правильне приготування однієї нової «страви», якими українці пробували продовжити своє життя. 25 листопада, у День пам'яті жертв Голодомору, пройшла виставка-реквієм «Незламні Голодомором». Цей проєкт уже традиційно перебуває у зоні постійної зацікавленості журналістів. Створені ними численні репортажі відтворюють основну світоглядну платформу проєкту – об'єктивне осмислення цієї трагічної сторінки української історії, формування ціннісних орієнтирів і громадянської самосвідомості здобувачів освіти, піднесення ідеалів свободи, нашої Соборності та Державності.

Наприкінці грудня 2023 року ОВПУ МТС взяло участь у Благодійному балі, що проводився Радою молодих вчених при Одеській облдержадміністрації в рамках Всеукраїнської науково-практичної конференції «Співпраця науки, освіти, бізнесу і влади: розвиток євроінтеграційних ідей та професійної спільноти в Україні». Команда училища як партнер заходу презентувала учасникам кулінарні шедеври, провела сервісне обслуговування фуршету.

У грудні 2023 року проведено традиційний щорічний «Різдвяний благодійний ярмарок», підготовка і проведення якого наповнені особливо святковим духом. Гості ярмарку мали змогу придбати кулінарні вироби, кондитерські смаколики, сувеніри, handmade product авторства педагогів і учнів училища. У контексті ярмарку проходили благодійний аукціон з унікальними лотами, лотерея з благодійними білетами, виставка авторських пряничних будиночків, створених учнями, збір листівок для ЗСУ тощо, функціонувала різдвяна фотозона. Понад 73 тисячі зібраних гривень було спрямовано нашим захисникам на придбання необхідного технічного обладнання.

**ОВПУ МТС:
ЛЮБОВ ДО УКРАЇНИ –
ЦЕ ВЧИНКИ!
ЦЕ – ЩИРІСТЬ ДІЇ!
ЦЕ – ЗГУРТОВАНІСТЬ
ТА ЄДНІСТЬ
У ДОПОМОЗІ НАШИМ
ЗАХИСНИКАМ!**

ІНТЕРВ'Ю НОМЕРА

Марина Жигалюк
Фото надані Київським
районним судом м. Одеси

СЕРГІЙ ЧВАНКІН:

«МИ
САМОВІДДАНО
ВИКОНУЄМО
СВОЇ ПРОФЕСІЙНІ
ОБОВ'ЯЗКИ І
ПІДТРИМУЄМО
НАШИХ
ЗАХИСНИКІВ»

КИЇВСЬКИЙ РАЙОННИЙ СУД М. ОДЕСИ НЕ ПЕРШИЙ РІК ПОСПІЛЬ Є БЕЗУМОВНИМ ЛІДЕРОМ СЕРЕД ІНШИХ СУДІВ У РЕГІОНІ ЗА РІЗНИМИ ПОКАЗНИКАМИ. ОСКІЛЬКИ НА БАЗІ УСТАНОВИ ЗАРЕЄСТРОВАНО НЕ ОДИН ПРАВООХОРОННИЙ ОРГАН, ДО СУДУ НАДХОДИТЬ ШАЛЕНА КІЛЬКІСТЬ СПРАВ, З ЯКИМИ СПРАВЛЯЄТЬСЯ МІНІМАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ СУДДІВ.

Це стало можливим завдяки згуртованій високопрофесійній діяльності колективу на чолі з головою суду. До того ж, працівники об'єднали свої зусилля не лише у фаховому виконанні суддівської роботи, а й у допомозі нашій армії. На сьогоднішній день – результати вражаючі: автівка, дрони, тепловізори, матеріальна підтримка військових. І все це – допомога одного колективу одного районного суду.

Ми зустрілися з головою Київського районного суду Одеси Сергієм ЧВАНКІНИМ, щоб поцікавитися результатами роботи за 2023 рік та розпитати про те, що наплановано-намріяно на 2024-й.

– Сергію Анатолійовичу, вже почався новий рік, але все ж хочеться підсумувати те, що було у 2023-му. Знаю, що минулого року Київський районний суд м. Одеси зробив чимало як на ниві правосуддя, так і в благодійній діяльності. Все це – у поєднанні з буденною роботою, яка також є зразковою. Розкажіть детальніше про показники 2023-го. Чи змінилися вони у порівнянні з минулими роками?

– Велика війна, на жаль, триває, і 2023-й виявився не легшим за 2022-й. Мабуть, у деяких аспектах навіть складнішим. Ми усвідомили, що не лише маємо продовжувати жити і виконувати свої обов'язки як судді, а й повинні докласти максимум зусиль для нашої перемоги.

Тепер коротко про показники. Якщо взяти позаминулий рік, то він виявився провальним для країни в усіх сферах життєдіяльності, що не дивно з огляду на початок повномасштабного вторгнення. До прикладу, у 2019-му році до Київського райсуду потрапило 33 400 справ, у 2020-му – 40 000 справ, а 2021-й вирізнявся найбільшою

завантаженістю: тоді до нас надійшло понад 42 000 справ. А ось у 2022-му відбувся закономірний спад: 31 500 справ. Зрозуміло, що це був перший рік війни з усіма її наслідками, та ще й масові відключення електроенергії, тож люди здебільшого думали не про судові процеси, а про те, як вберегти власне життя та допомогти армії.

У 2023-му році ситуація вирівнялась, з'явилася впевненість в очах не тільки наших працівників, а й усіх українців. Ми зрозуміли, що маємо вистояти, повинні самовіддано виконувати свої обов'язки, працювати на благо країни та армії. Протягом минулого року до нас надійшло 43 152 справи, що є абсолютним рекордом за весь час існування Київського районного суду. Уже четвертий рік поспіль ми чітко тримаємо третє місце по Україні за показником завантаженості! А якщо взяти до уваги ухвалені рішення, яких у нас майже 43 000, а залишок – мізерний, то можна впевнено сказати, що наші судді та працівники апарату, попри всі труднощі, попрацювали надпродуктивно. Варто підкреслити, що над усіма справами працювали всього 20 суддів, а це величезне навантаження на кожного. Однак ми не скаржимося, бо знаємо свою роботу і виконуємо її сумлінно. Щоб досягти такого результату, наш колектив працював дуже злагоджено, всі чітко взаємодіяли і підтримували одне одного. Наш суд став єдиним цілим!

– Утримувати третє місце по країні – це справді потужно, особливо в умовах війни. А що стосується саме нашого регіону, то ваш суд, певне, тримає першість?

– Так, у 2018-му році Київський суд уперше посів друге місце за показником завантаженості в межах Одеського регіону. А вже четвертий рік поспіль ми впевнено лідуємо. За останні п'ять

років у нашій діяльності сталося чимало значних змін: ми показали інший підхід, згуртованість, зробили висновки з власних помилок і вчилися на досвіді інших. Ми маємо гарні показники по всіх напрямках, і це, нагадаю, заслуга лише 20 суддів! У всій країні працює 505 судів першої інстанції, і серед них наш – третій! Я вважаю, це заслуговує на повагу. Я не буду говорити про інші суди, кожен працює так, як може. Та як голова Київського районного суду м. Одеси зазначу, що з нашого боку було зроблено все можливе і неможливе. Цифри свідчать самі за себе: за 2023 рік ми маємо у залишку лише 308 справ. За останні 20 років це, мабуть, найменша цифра. І це під час війни!

Для такого результату нам треба було напружено і плідно працювати не тільки вдень, а й вечорами, у власні вихідні, брати роботу додому, повністю присвятити себе команді та людям. Ми розуміємо, що державі сьогодні складно, тож мусимо так виконувати свою роботу, щоб нам не було соромно. Наші хлопці на фронті мають бути впевнені, що тут, у тилу, безпечно та прозоро. Бо, інакше, за що воювати?

– Приємно, що колектив суду згуртувала не лише буденна робота, а й велика благодійна місія. Щомісячно кожен працівник долучається фінансово до спільної справи. Як ви приймали це рішення і що саме було зроблено за час війни?

– З першого дня війни було прийняте колективне рішення про щомісячне виділення коштів від кожного судді для наших військових. Ми це робимо систематично з лютого 2022-го року. На сьогоднішній день ця сума складає понад чотири мільйони гривень. Наприкінці першого року війни ми вирішили, окрім щомісячних відрахувань, почати надавати адресну допомогу військовим. Насамперед, допомагаємо хлопцям Одеського регіону – це 122-га та 126-та бригади, бійці ТрО, ППО тощо.

Ми збираємо необхідне за відповідними запитами військових. За цей час нами було придбано дрон вартістю 240 тисяч гривень, тепловізори для захисників повітря тощо. І наша окрема гордість – автівка для військовослужбовців. Скажу чесно, зібрати на неї було складно, на це пішов не один місяць, але результат того вартував, і сьогодні наші хлопці мають якісний автомобіль завдяки зусиллям лише одного районного суду! Сподіваємось, що для них – це суттєва допомога. І ще сподіваємось, що своїм прикладом ми надихнемо інші суди робити великі справи. Таким чином ми висловлюємо подяку військовим, заявляємо про свою патріотичну позицію не словом, а ділом, доводимо, що ніхто так не любить свою країну, як українці.

Ми продовжуємо збори коштів і маємо надію, що незабаром ще одна автівка від нас відправиться до ЗСУ. Ми знаємо про війну з перших вуст: секретар нашого суду Ігор пішов виборювати нашу перемогу ще на початку повномасштабного вторгнення. Зараз він служить на Херсонському напрямку. Звичайно, від допомоги йому ми також не відмовляємось. Напередодні Нового року він звернувся до нас з проханням придбати двигун для човна, що переправляє провізію для інших наших хлопців. Ми швидко знайшли потрібний двигун, і буквально за декілька днів він уже був у наших захисників.

Крім того, до нас за допомогою звернулось ОК «Південь», щоб ми зробили подарунки для дітей загиблих, зниклих безвісти та поранених воїнів. Ми зробили свято для 150 таких дітей, кожному вручили подарунок. Також відвідали інтернат для дітей, що мають проблеми із зором, і привітали їх з новорічними святами. Тобто цьому також приділяємо увагу.

Ми не зупиняємось на досягнутому і намагаємось допомогти кожному. Зробимо суттєвий внесок, щоб військові знали, що ми турбуємось про них, хвилюємось за їхнє життя і готові робити для них все, що нам під силу. Ця підтримка має бути не у «Фейсбуці», а бути конкретною, щоб її можна було, так би мовити, помацати. Держава не може вирішити всі проблеми, тому внесок кожного громадянина надважливий, і ми всі маємо думати про те, як допомогти армії.

– Не менш важливою є ваша благодійна правова допомога, яку надає Громадський центр правосуддя, що базується у Київському райсуді. Цього року центр відзначив свою п'яту річницю, що свідчить про його ефективність.

– На етапі ідеї про створення цієї платформи далеко не всі в неї вірили. Та що ми маємо сьогодні: п'ять років успішної роботи, досвідчений колектив професіоналів і понад 13 тисяч задоволених відвідувачів. Насамперед – це жителі Одеси та регіону, однак жителям інших регіонів не відмовляли жодного разу. У центрі працюють люди з колосальним досвідом та значними професійними навичками: це судді у відставці, адвокати, юристи, нотаріуси, медіатори тощо. Головне, що це вже справжня бойова команда, яка достойно пройшла крізь труднощі.

Людина може прийти до нас з будь-якою проблемою, і експерти докладуть максимум зусиль для того, щоб їй допомогти, навіть якщо це питання – поза компетенцією центру. Всі без винятку люди, які сюди звертаються, – рівні в отриманні допо-

моги. Є у відвідувача гроші чи немає, для нас не важливо, бо наше завдання – надати якісну правову допомогу абсолютно безкоштовно. Цей центр – унікальний не тільки для нашого регіону, а й для цілої країни, адже людина отримує у нас не лише правову допомогу, а й віру у справедливість, у те, що в нашій країні можуть якісно надавати послуги на безоплатній основі.

– Наскільки мені відомо, центр уже навіть має не одну філію в області.

– Так, є вже декілька філій – у Чорноморську і Фонтанці. Туди систематично виїжджають експерти ГЦП, колектив на сьогодні налічує 11 осіб. Я та працівники центру чітко розуміємо, що потрібно турбуватися не тільки про свою родину, а й робити щось для простого українця і показувати це на ділі. Ми, в свою чергу, сподіваємось на розширення, бо хочемо займатись питаннями дітей, людей похилого віку, сімей військових, – цього вимагає час. Насамперед ми стараємось допомогти саме родинам військових, бо вони, як ніхто, потребують нашої підтримки – як професійної правової, так і моральної.

Цього року, попри величезну завантаженість, плануємо зайнятися реформуванням роботи центру, адже я впевнений, що Громадський центр правосуддя має велике майбутнє.

– Уже який рік поспіль в Україні проходить судова реформа. Яка ситуація з нею на сьогоднішній день?

– На даний момент закінчилась подача документів в апеляційні суди загальної юрисдикції – це господарські, апеляційні, адміністративні суди. Документи подавались протягом 2023 року. На мою думку, вся процедура займе півтора – максимум два роки, бо конкурс проводиться у країні, що перебуває у стані війни. Всі ресурси зараз йдуть на боротьбу з ворогом, а реформа потребує чималих коштів.

Але, на мою думку, конкурс проводити вкрай необхідно. Нам потрібне поповнення суддями нової формації, бо в апеляційних судах на сьогоднішній день на 50% менше людей, ніж потрібно. 56% вакантних місць свідчать про те, що в Україні критично мало суддів. Водночас ми маємо розуміти, що в процесі проведення конкурсу якийсь відсоток суддів також піде, і ми потребуватимемо ще більше кадрів.

Вищій кваліфікаційній комісії суддів України, безумовно, буде дуже складно проводити конкурси в період війни. Бо мова також про нестачу ресурсів – і матеріальних, і людських. Та нам залишається сподіватись і вірити, що реформа дасть таки країні нових професіоналів, що працюватимуть на благо держави. **ii**

РЕКОРДИ УКРАЇНИ

в 2023 році

ВСТАНОВЛЮВАЛИ

СИЛЬНІ, НЕСКОРЕНІ, КРЕАТИВНІ

Лана Ветрова

– Дуже приємно, що загальна кількість рекордів не знижується, – наголошує Лана Ветрова. – За 2023 рік їх було не менше, ніж у довоєнний час. Для нас самих це стало відкриттям. Вперше ми дуже здивувалися, коли 2014 року на перший план вийшли масові патріотичні рекорди. Тоді змінилася конфігурація категорій, але кількість рекордів не зменшилась. Після

СВОЮ НЕЗЛАМНІСТЬ УКРАЇНЦІ ДЕМОНСТРУЮТЬ НЕ ЛИШЕ У ПРОТИСТОЯННІ ВОРОГОВІ ТА ВОЛОНТЕРСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ. ЯК ВИЯВИЛОСЯ, ВЕЛИКА ВІЙНА НЕ ЗУПИНИЛА ПРАГНЕННЯ ЖИТЕЛІВ РІЗНИХ РЕГІОНІВ НАШОЇ КРАЇНИ ДО НЕЗВИЧАЙНИХ І НЕЙМОВІРНИХ ЗДОБУТКІВ. ПРО УНІКАЛЬНІСТЬ РЕКОРДІВ ДРУГОГО ВОЄННОГО РОКУ РОЗПОВІДАЄ КЕРІВНИК НАЦІОНАЛЬНОГО РЕЄСТРУ РЕКОРДІВ УКРАЇНИ ЛАНА ВЕТРОВА.

повномасштабного вторгнення рф ми знову були здивовані: падіння рекордів було тільки в перші два місяці. І то люди їх не скасовували, а переносили. Вже за два місяці почали надходити нові заявки – здебільшого на силові, волонтерські та патріотичні рекорди. І знову відбулося перформатування, але загальна кількість тримається на довоєнному рівні. У 2023 році Національний реєстр отримав понад 500 заявок на світові та національні рекорди.

Це говорить про менталітет українців. Наші люди у складний час вміють виявити характер, встановлюють нові рекорди

та заявляють на весь світ: українці – незламна нація, ми непереможні, нас не зламати. Мене вражає кожен рекорд, адже це те, що робиться на межі можливого, та ще й за таких складних умов війни. Рекорди проходять ті ж етапи в історії, що й наша країна. І у 2023 році відбилися тенденції нашого часу: на перший план вийшли рекорди, пов'язані з військовими та волонтерами. А найбільше досягнень зареєстрували у Київській (37), Одеській (26) та Львівській (21) областях. Також вражає своєю активністю Харків. І це – незважаючи на постійні обстріли та «прильоти»!

“ «НАШІ ЛЮДИ У СКЛАДНИЙ ЧАС ВМІЮТЬ ВИЯВИТИ ХАРАКТЕР, ВСТАНОВЛЮЮТЬ НОВІ РЕКОРДИ ТА ЗАЯВЛЯЮТЬ НА ВЕСЬ СВІТ: УКРАЇНЦІ – НЕЗЛАМНА НАЦІЯ, МИ НЕПЕРЕМОЖНІ, НАС НЕ ЗЛАМАТИ»

Лана Ветрова

РЕКОРДИ ЗАХИСНИКІВ

Проект «Сильні України» об'єднує бійців, які повернулися з фронту з тяжкими пораненнями. Вісім захисників з різних куточків країни, які зазнали важких поранень і травм під час бойових дій, стали призерами першого всеукраїнського туру змагань з адаптивних видів спорту серед ветеранів «Сильні України». Це кияни Олександр Швачка і В'ячеслав Цюх, Владислав Шатило і Євген Смага з Чернігова, Артем Марченко (Лебедин), Артем Погорєлий (Полтава), Михайло Дроботенко (Кропивницький), Денис Барчук (Бровари). Ця ж команда українських ветеранів встановила світовий рекорд на міжнародному спортивному фестивалі Арнольда Шварценеггера Arnold Classic Europe у Мадриді. Це була тяга надважкої техніки. Українці протягли за канат в упорі, сидячи, чотири вантажівки загальною масою 35 тонн на 20 метрів за 30,69 секунди.

Встановивши світовий рекорд, команда прагне привернути увагу до проблеми спортивної реабілітації ветеранів війни та ініціювати організацію міжнародних змагань серед ветеранів під егідою України у 2024 році.

Два світові рекорди встановив військовослужбовець **Дмитро Косатий**. Перша номінація звучала так: «Найбільша кількість віджимань на кулаках за 60 секунд». Він зробив за одну хвилину 128 віджимань. Попередній світовий рекорд – 116 віджимань. Цей рекорд 24-річний Дмитро встановив у Харкові. Було враження, що його прийшла підтримати половина міста. Така потужна енергетика підтримки також сприяла встановленню рекорду.

Другий рекорд Дмитра – підтягування на турніку за три хвилини. З першої спроби встановлено національний рекорд: він підтягнувся

Команда «Сильні України»

Рекордсмен Дмитро Косатий, Лана Ветрова і тренерка Олена Привалова

на турніку 110 разів. З другої спроби підтягнувся 122 рази, встановивши світовий рекорд. Попередній світовий рекорд – 113 підтягувань за три хвилини.

Готувала рекордсмена Олена Привалова. Зі своєю тренеркою Дмитро працював онлайн: вона живе у Харкові, а він несе службу в Дніпропетровській області, в окремому батальйоні РЕБ оперативного командування «Схід».

Олена Привалова також привела до світового рекорду Віталія Шовкопля-

са, який із другої спроби підтягнувся 25 разів на одній руці за хвилину. До речі, кожен рекордсмен має три спроби. З першої спроби Віталій повторив світовий рекорд китайця Лі Цзечуаня, який підтягнувся 24 рази. З другої спроби перевершив цей рекорд. Основною вимогою було чітке дотримання техніки виконання, адже це – одна з найскладніших силових вправ, і будь-який неправильний рух може призвести до травми.

ПРОЄКТ «СИЛЬНІ УКРАЇНИ»
ОБ'ЄДНУЄ БІЙЦІВ, ЯКІ
ПОВЕРНУЛИСЯ З ФРОНТУ
З ТЯЖКИМИ ПОРАНЕННЯМИ.

ДВА СВІТОВІ РЕКОРДИ
ВСТАНОВИВ
ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЕЦЬ
ДМИТРО КОСАТИЙ.

НАЙСИЛЬНІШІ В СВІТІ ЛЮДИ ЖИВУТЬ В УКРАЇНІ

Найсильніша жінка на нашій планеті – українка **Ольга Ляшук** (у серпні 2023-го вона вдруге перемогла у традиційному турнірі найсильніших людей світу The Shaw Classic в американському Ловленді (штат Колорадо), а українець Олексій Новіков – володар титулів найсильнішої людини світу, Європи та України. Однак виявилось, що найсильніша дитина на планеті – теж українець! У 2023 році зафіксовано унікальний світовий рекорд, який підтвердив це.

9-річний **Василь Маєвський-молодший** із села Клячанове Закарпатської області 20 разів підняв 16-кілограмову гирю, маючи власну вагу тіла 48,5 кілограма, і таким чином встановив світовий рекорд. Завжди перед тим, як реєструвати рекорди, заявка проходить експертну оцінку, і така оцінка показала, що у світі немає таких прецедентів – у такому віці з такою вагою.

«ПРАВОРУЧ БАХАЄ, ЗЛІВА БАХАЄ, А Я ВІДЖИМАЮСЯ»

Серед останніх вражаючих рекордів – досягнення 65-річного харків'янина Олександра Мілевського. Коли він подав заявку на рекорд з підтягування на брусах у своїй віковій категорії, Харків постійно перебував під ворожими обстрілами, кілька разів на день були прильоти. «Я не можу ходити до бомбосховища, тому весь час удома, – пояснює чоловік. – Але для того, щоб було не так страш-

но, почав тренуватись. Праворуч бахає, зліва бахає, а я віджимаюсь. Я маю силу волі і хочу показати, що українці сильні». Отак і натренувався на рекорд у своїй віковій категорії!

Понад те: після цього Олександр Мілевський встановив другий рекорд – у номінації «Віджимання від підлоги у своїй віковій категорії»!

МАСКУВАЛЬНІ СІТКИ, ОКОПНІ СВІЧКИ ТА ЛИСТИ НА ФРОНТ

Волонтери з Прилук за 12 годин створили понад сім тисяч окопних свічок

Волонтери зі своїми рекордами, яких у мирний час, звісно, не могло б бути, також вийшли сьогодні на перший план. З'явилися номінації, продиктовані часом.

До дня волонтера, 5 грудня, було зафіксовано рекорд «Найбільші

маскувальні сітки». Його встановило об'єднання волонтерів БТ «Фонд Суспільної допомоги». Від найпершої сітки до встановлення рекорду, а це 572 дні (з 12 травня 2022 року до 1 грудня 2023 року), волонтери сплели 104 128 квадратних метрів сітки.

Такий період було взято, щоб показати, який величезний обсяг роботи зроблено. Кожну сітку було підтверджено: передача на фронт фіксувалася в журналі – куди її відвезли, хто її забрав. За цими даними і вийшли на рекордну цифру.

Багато рекордів України пов'язано з окопними свічками, особливо у зимовий період. Понад 30 тисяч окопних свічок виготовили київські діти разом із батьками та вчителями лише за тиждень. З цих окопних свічок у Дарницькому районі Києва було викладено тризуб та фразу «Віримо в ЗСУ». На кожній із свічок був напис, адресований нашим бійцям на фронті. Навпевно, ці написи зігрівали не менше, ніж сама свічка.

А найсвіжіший рекорд, пов'язаний зі свічками, – із міста Прилуки. Місцеві жителі – брали участь діти та люди похилого віку – виготовили 7124 свічки за 12 годин безперервної роботи.

В ОСНОВІ РЕКОРДІВ – ПІСНІ, ЯБЛУКА, ПАСОЧКИ І ВИШИВАНКИ...

Наймолодша волонтерка України
Марійка Макєєва

Фото
Дар'ї Макєєвої

Неможливо перемогти країну, де навіть діти наближають перемогу. П'ятирічна **Марійка Макєєва** з Кривого Рогу стала наймолодшим волонтером України, який встановив рекорд. Дівчинка протягом 10 години разом зі своїм братом співала українські пісні на вулицях Львова і збрала для потреб ЗСУ 35 тисяч гривень.

Дуже багато було рекордів до Дня вишиванки. Наприклад, 425 мешканців містечка Вижниця Чернівецької області у вишиванках стали по контуру карти України і створили таким чином величезний живий національний оберіг. А у Хмельницькому 740 людей у вишиванках стояли, утворивши напис «Слава ЗСУ!» і таким чином показати всім, як українці вірять у Збройні Сили України та Перемогу!

Найкреативнішим рекордом року експертна рада назвала ідею учнів Новопетрівського ліцею Великомихайлівської громади на Одещині, які із семи тисяч яблук виклали портрет Тараса Шевченка площею 24,5 кв. м. Для цього діти зібрали зі своїх садиб чотири сорти яблук – «гала», «чемпіон», «фуджі» та «голдєн». Потім самі виклали портрет Тараса Шевченка та фразу, яка зараз є символічною для всієї України: «Борітеся – поборете». До речі, директорка ліцею Катерина Лаптієнко – ініціаторка вже кількох рекордів, і навіть важко сказати, який з них вражає більше. А підтримку таким неймовірним рекордам надає депутат Одеської облради Андрій Бабенко.

Жителі Одещини відзначилися ще не раз. Вразили, скажімо, волонтери з Подільська: вони напередодні Великодня, 14 квітня, виклали найбільшу карту України з великодніх пасок, спечених для бійців ЗСУ. Карта має вражаючі розміри: 11 метрів 40 сантиметрів на сім метрів, і для її створення знадобилося 5 900 великодніх пасок.

Кореспонденти видання Бессарабія.ua написали, що для реалізації задуму волонтери змайстрували на головній площі міста стіл площею 77 кв. метра, на якому і виклали карту. Для того, щоб спекти таку кількість пасок, учасники волонтерського загону «Паляниця» використали одну тону борошна, 2 000 шт. яєць, 80 кг вершкового масла і 50 кг цукру. Найстаршій господині виповнилося 69 років, а наймолодшій помічниці – лише п'ять. Щоб поставити рекорд, загін «Паляниця» працював п'ять днів. **il**

За матеріалами сайту KP.UA

ДАТА

Фото: Олег Владимірський

БОРИС БУХМАН:

«731 ДЕНЬ ТА 8 РОКІВ ВІЙНИ»

24 лютого, у день другої річниці від початку повномасштабної війни РФ проти України, у Всеукраїнському центрі Болгарської культури відкрилася виставка відомого одеського фотомайстра Бориса Бухмана «731 день та 8 років війни».

Борис Бухман ще до початку великої війни підтримував тісні дружні зв'язки з нашими військовими, особливо часто знімав прикордонників, адже Одещина – прикордонний регіон. Його світлини ставали основами макетів нових марок, присвячених нашим захисникам. А від початку бойових дій у 2022 році він постійно їздив у зони ведення бойових дій, одним з перших серед колег-фотографів знімав деокуповані села і міста. Тож і має величезну кількість знімків, у яких зафіксовано біль, трагедії і, водночас, переможні, радісні події воєнного часу в Україні.

Нинішня виставка – вже друга з творчого надбання Бориса Бухмана за останні два роки. Перша цієї ж тематики була відкрита рік тому в Арт-центрі Міського саду.

Сам майстер так говорить про свою нову експозицію «731 день та 8 років війни»: «Велике дякую нашим військовим! Кожна фотографія – це історія людської трагедії, це життя наших героїв та волонтерів. Разом ми – сила! Разом ми переможемо! Слава нашим Героям! Слава Україні!» 🇺🇦

БІБЛІОНІЧ В ОННБ:

«НАЛАШТУЙМОСЯ
НА ХВИЛЮ ЛЮБОВІ,
ЯКА ДАЄ СИЛИ ЗАХИЩАТИ
КОХАНИХ І МРІЯТИ!»

ОДЕСЬКА
НАЦІОНАЛЬНА
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
РАЗОМ ЗІ СВОЇМИ
КРЕАТИВНИМИ ПАРТНЕРАМИ
ПОДАРУВАЛИ ОДЕСИТАМ «ВЕЛИКУ
ОДЕСЬКУ БІБЛІОНІЧ». ТРАДИЦІЙНО,
ВЖЕ ВШОСТЕ, ЦЕЙ ЗАХІД ПРОВОДИТЬСЯ
14 ЛЮТОГО, КОЛИ ВІДЗНАЧАЄТЬСЯ
ПОДВІЙНЕ СВЯТО: МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ
ДАРУВАННЯ КНИЖОК І ДЕНЬ ЗАКОХАНИХ.

Велика розважально-пізнавальна програма привернула увагу і людей поважного віку, і молоді, і дітей молодшого шкільного віку. Всім знайшлися заняття до душі, адже буквально кожне приміщення головного корпусу ОННБ чекало на гостей. А ще всі, переступаючи поріг бібліотеки, відразу потрапляли у святкову атмосферу: звучала наживо фортепіанна музика у виконанні солістки Одеської обласної філармонії, лауреата міжнародних конкурсів Тетяни Кравченко; гостей зустрічали феї з крильцями (у них перевтілювалися самі бібліотекарки і навіть на якусь мить – Генеральна директорка ОННБ Ірина Бірюкова), повсюди милували око повітряні кульки у формі сердечок, у фойє вабили до себе романтичні фотозони «На крилах любові», «Книжкове мегасерце», «Любові чарівні сторінки» і яскравий «Монмартр у бібліотеці» (багато хто захотів отримати свій портрет нашвидкуруч від художниці Еліни Жукової!), запрошувала бібліокав'ярня «Книжка й кава = гарна пара!».

Програмки, які вручали феї-бібліотекарки, були зовсім не зайвими з огляду на

велику кількість всіяких розважально-пізнавальних акцій на різних локаціях першого і другого поверхів. Та навіть за цієї умови встигнути побувати скрізь протягом кількох годин було просто неможливо!

Найчисленнішу аудиторію різного віку – від малого до старого – збирала велика читацька зала, де в різноманітних майстеркласах можна було отримати навички декоративно-прикладного мистецтва і потім гордо понести додому зроблені своїми руками сувеніри. Тут же у залі розмістилася книжкова виставка, пройшла літературна вікторина «Книжкова Love Story» та відбувся показ дизайн-проекту від модельної агенції «RoyalFamilyModels».

Дуже зацікавили присутніх майстеркласи іншого гатунку. Журналістка, авторка проекту «Неекспертка» Світлана Пензова запросила на зустріч «Книги, любов і ТікТок» і розповіла, як читати більше і знімати відео.

А гостя з Києва – аналітик, політолог, кандидат філософських наук Олександра Решмеділова – підготувала майстер клас «Що читати, щоб стати успішним?».

І скрізь на обох поверхах – всіякі пізнавально-розважальні заходи, пов'язані, звичайно, з літературою та книжками: підбиття підсумків конкурсу «PRO-читання» від Одеської обласної бібліотеки для юнацтва, квест «Бібліотечна подорож країною кохання», краєзнавчі квізи для дітей і дорослих, літературні вікторини, салон літературного буриме «Поетичні імпровізації», японський театр «Камішібай» з українським казковим героєм...

У музейній залі рідкісної книги гості зібралися на чудовий концерт «Мелодії любові», підготовлений педагогами та учнями Мистецької школи № 11 м. Одеси, а далі на цій же локації відбулося театральне-поетичне дійство «Очима ти сказав мені: люблю» за участю народної артистки України Діани Малої і редакторки журналу «Фаворит удачі» Галини Владимірської.

Поряд у літературній вітальні «Поезія – це завжди неповторність...» зібралося велике коло одеських поетів, які знайомилися одне з одним і знайомили зі своєю творчістю.

Завершилася така яскрава різноманітна програма у головному фойє концертом артистів Одеської обласної філармонії ім. Д. Ойстраха: музичну сповідь про кохання подарували співачка Неллі Нечаєва та солісти-інструменталісти Микола Самсонов (акордеон) і Іван Косинець (гітара).

А ще у Міжнародний день дарування книжок одеситів запросили взяти участь у патріотичній акції «Бібліотека – українському воїну» та благодійній акції «Подаруй бібліотеці сучасну українську книжку».

Також можна було щось придбати на благодійному ярмарку мистецьких виробів «Від серця – до серця», або, знову ж таки, за благодійний внесок на допомогу нашим захисникам отримали пряничок з особистим передбаченням.

ОННБ, дбаючи про безпеку своїх гостей, святково облаштувала велике укриття, але любов виявилася сильнішою від ворожих намірів і жодної повітряної тривоги під час Бібліоночі не прозвучало! 📖

ДАР'Я НАКВАКІНА:

«Я ЗАВЖДИ ЗНАЙДУ СВОЮ ДОРОГУ ДО МОРЯ»

МУЗЕЙ ОБРАЗОТВОРЧИХ МИСТЕЦТВ
ІМ. І. БІЛОГО, ЩО У ЧОРНОМОРСЬКУ,
ПРЕДСТАВИВ ПЕРСОНАЛЬНУ ВИСТАВКУ
ДАР'І НАКВАКІНОЇ, УРОДЖЕНКИ
ЦЬОГО ПРИМОРСЬКОГО МІСТА,
ПІД НАЗВОЮ «ROAD TO THE SEA»
(«ДОРОГА ДО МОРЯ»).

Мисткиня спочатку захоплювалася
фотографією, навіть закінчила школу знаного
київського фотомайстра Віктора Маруценка.
Але згодом творчий шлях привів її до живопису.
Мала персональні виставки, учасниця численних
групових вернісажів.

...Не знаю, чи бачили ви коли-небудь море, чи бачили, як тишу змінює шквал... Але я знаю, що, як у шматочку бурштину зупиняється час, так само море зупинило мить свого існування у часі та просторі в роботах мисткині Дар'ї Наквакіної. Вона одночасно показала і блакитну тиху далечінь, у яку провалюєшся до запаморочення, і безкомпромісну силу руйнування.

Поєднайте повний штиль і нещадний шторм. Спробували? Ох, важкувато це зробити, хоч і кажуть, що протилежності тягнуться одна до одної. Проте як їх поєднати? Вважаю, що Дар'ї Наквакіній це вдалося!

Не знаю, чи бачили ви коли-небудь море... Але я знаю, що людина не може не замислюватись про перебіг свого життя. До чого тут море? А до того, що життя наше – несподіване і бентежне. Море, яке вмить зі спокійно-безтурботного перетворюється на руйнівню-бурхливе, це і є життя.

Не завжди є час іти чи їхати до моря. У наших клопотах про сьогодні ми не відчуваємо, не аналізуємо того, що наближається буря і що вона не скоро припиниться. Зміни та невизначеність – то і є доросле життя. Та разом з тим – це безцінний досвід. Роботи Дар'ї Наквакіної у певному сенсі можуть спонукати до аналізу прожитих років і нашого внутрішнього моря спогадів та емоцій. Треба лише зручно вмотитись у крісло і досліджувати кожен сантиметр її робіт. Дорога до моря прокладена – йдіть!

Ось як пише про себе і свій шлях у творчості сама Дар'я Наквакіна:

– Я народилася в сніжний день 10 січня 1986 року в маленькому місті Чорноморськ, на березі Чорного моря... Досконально вивчала днями і роками море: збирала мушлі і вплітала в довгі метрові намистини, пильнувала білокрилих чайок, рибалила, пірнала за морськими скарбами, займалася вітрильним спортом, зустрічала і проводжала Сонце. А восени сплітала довжезні барвисті гірлянди з опалого листя, які вели мене яскравими стежками в білосніжну морозну зиму. І так по колу, поглиблюючи мистецтво світосприйняття.

Цей досвід спочатку віддзеркалився в об'єктиві плівкової фотокамери. Протягом десяти років я пропрацювала в царині художньої і комерційної фотографії, п'ять з яких випали на художні пленери у Славську. Там я мала прекрасну нагоду співпрацювати з талановитими художниками різних напрямів з різних країн світу. Тоді я почала багато експериментувати, поєднуючи різноманітні творчі підходи, шукаючи себе і свій шлях.

Цей шлях завжди повертав мене до моря, де я знаходила безмежні сили енергії і натхнення. І в якийсь зимовий день чотири роки тому я збагнула, що моя природа – це природа відчуття широкого і безмежного, спокійного і бентежного, некерваного розумом почуття, яке всеохоплює, зачаровує, п'янить, зцілює, змінює, трансформує у відновлення... Я взяла фарбу і висловила своє враження кольором... Так на білому полотні з'явилося нове віддзеркалення чогось набагато більшого, аніж я...

...Треба було знайти інший простір, у який я могла б інтегрувати свої спостереження! І таким простором став для мене живопис, де я висловила те, що словами було неможливо... Одна й та сама дорога щоразу вела мене до одного й того ж місця, де я могла зустріти іншу себе в неповторному світлі нового дня. Саме там я повністю оголила свою душу, пірнула з головою в бурхливу воду. І виринула. Зцілена – цілим, сповнена – єдиним! І навіть якщо колись ця дорога зникне, я все одно достеменно знатиму свій шлях, і він завжди приведе мене до Моря! 🌊

На відкритті вернісажу (зліва направо): адвокатка, галерейниця Вікторія Нестеренко, художниця Дар'я Наквакіна і директорка ІА «Одеса-медіа» Марина Жигалюк

НЕ ВЩУХАЄ БІЛЬ, НЕ ПОЛИШАЄ ПАМ'ЯТЬ

ВИСТАВКА «ФАЛЬШИВИЙ ПАСПОРТ, ЧИ ПРАВО НА ЖИТТЯ» У МІЖНАРОДНОМУ КУЛЬТУРНОМУ ЦЕНТРІ UNION ПРИСВЯЧЕНА СПІВРОБІТНИКАМ ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНИХ ВІДОМСТВ РІЗНИХ КРАЇН, ЯКІ В РОКИ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ ВІЯВИЛИ ГЕРОЇЗМ І ГРОМАДЯНСЬКУ МУЖНІСТЬ, РЯТУЮЧИ ЄВРЕЇВ, І БУЛИ УДОСТОЄНІ ПОЧЕСНОГО ЗВАННЯ «ПРАВЕДНИК НАРОДІВ СВІТУ». ЕКСПОЗИЦІЮ НА СТЕНДАХ ПІДГОТУВАЛА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ОДЕСЬКИЙ ЦЕНТР ДОСЛІДЖЕННЯ ГОЛОКОСТУ» У РАМКАХ ЗАХОДІВ ДО МІЖНАРОДНОГО ДНЯ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ГОЛОКОСТУ. ЇЇ АВТОРАМИ СТАЛИ ПАВЛО КОЗЛЕНКО ТА ВЕРОНІКА КОМАХА.

Історії співробітників зовнішньополітичних відомств різних країн, про яких розповідається на виставці, вражають. У жахливий час Другої світової війни ці дипломати нехтували власною безпекою і рятували тисячі людських життів, видаючи фальшиві паспорти і візи.

– Для мене особисто та для моєї сім'ї це надзвичайно важливий день, – сказав голова «Одеського центру дослідження Голокосту» Павло Козленко. – Моя родина втратила 50 чоловік. Батьку пощастило, він врятувався, його обміняли в німецького офіцера на корпус золотого годинника, тому я зараз стою перед вами... Ця виставка розповідає про людей з великої літери. На жаль, мало хто про них знає.

Виконуючий обов'язки представника Міністерства закордонних справ України в Одесі Петро Сухомейло назвав дипломатів, про яких розповідає виставка, героями.

Павло Козленко і Вероніка Комаха

Петро Сухомейло

– Попри жахи, які творилися тоді, ці дипломати знайшли в собі сили протистояти, – підкреслив пан Сухомейло. – Сьогодні, на жаль, ми бачимо, що уроки історії тих часів не вивчені. Наша країна знову проходить випробування війною... Нам важливо плакати, зберігати пам'ять про людей, котрі обрали шлях добра, шлях допомоги. Це необхідно для того, щоб у нас було майбутнє.

ДО ТЕМИ

Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту відзначають 27 січня, оскільки у 1945 році саме цього дня війська Першого Українського фронту звільнили в'язнів найбільшого гітлерівського концтабору «Аушвіц-Біркенау» в Освенцимі. За час існування цієї «фабрики смерті» тут загинуло, за різними оцінками, від 1,5 до 2,2 мільйона людей.

У відкритті взяли участь дипломати, державні службовці, громадські і релігійні діячі

КУЛЬТУРНАЯ СРЕДА

Валерий Романов
Фото: Алеся Карелина-Романова
и личный архив музыкантов

Елена УДРАС и орган:

НЕ КАВЕР-ВЕРСИИ, А НОВОЕ ПРОЧТЕНИЕ КЛАССИЧЕСКИХ РОК-ПАРТИТУР

ВЕЧНАЯ ТЕМА КУХОННЫХ СПОРОВ: КТО ИНТЕЛЛИГЕНТНЕЕ – ФИЗИКИ ИЛИ ЛИРИКИ? СПУСТЯ ДЕСЯТИЛЕТИЯ СРЕДИ МОЛОДЫХ МУЗЫКАНТОВ ПОШЛИ СПОРЫ, КТО ЛУЧШЕ ВЛАДЕЕТ ИНСТРУМЕНТОМ ИЛИ ГОЛОСОМ: СОЛИСТ ОРКЕСТРА ИЛИ РОК-ГРУППЫ? ПРОШЛИ ГОДЫ, И ТЕПЕРЬ МЭТРЫ РОК-МУЗЫКИ НЕ МЕНЕЕ ПОЧИТАЕМЫ, ЧЕМ ОПЕРНЫЕ ДИВЫ И СКРИПАЧИ-ВИРТУОЗЫ. А ГЛАВНЫЕ РОК-ХИТЫ ПРОЧНО ВОШЛИ В РЕПЕРТУАР БОЛЬШИХ ОРКЕСТРОВ. ТЕМ НЕ МЕНЕЕ, МАЛО КОМУ УДАЕТСЯ ОБЪЕДИНИТЬ ЭТИ ДВА ПОДХОДА, ЭТИ ДВА МУЗЫКАЛЬНЫХ МЫШЛЕНИЯ – АКАДЕМИЧЕСКОЕ И РОК-Н-РОЛЬНОЕ.

За такую сложную задачу взялась одесская органистка-виртуоз с эстонскими корнями Елена Удрас – штатная органистка и музыкальный директор Одесской реформатской церкви, педагог и концертмейстер Одесской национальной музыкальной академии им. А.В. Неждановой, класс фортепиано которой окончила в свое время, заслуженный деятель эстрадного искусства Украины.

Уникальность «РокОрганШоу» (RockOrganShow), который состоялся в Одесской областной филармонии, в том, что в нем звучит не синтезатор, а настоящий классический орган, и это совершенно иная палитра звуков. На сцене Большого филармонического зала был специально установлен орган AHLBORN. Этот немецкий музыкальный инструмент – единственный в Одессе электроорган, который имеет достаточную палитру звуков для исполнения современных хитов.

Органистка Елена Удрас говорит, что уже многие годы влюблена в рок, поэтому делит свою творческую жизнь между исполнением классических духовных произведений и рок-партитур, отдавая дань, казалось бы, совершенно разной музыке в своих авторских программах.

Также в «РокОрганШоу», помимо гитариста Евгения Сушенко, ударника Андрея Давыденко и бас-гитариста Вячеслава Бабиенко, приняли участие тенор Виталий Ончуленко, саксофонист Михаил Ксида и детско-юношеский хор «Solo musica» студии педагогической практики Одесской национальной музыкальной академии им. А. В. Неждановой (руководитель – заслуженный деятель искусств Украины Евгения Бондарь).

Звучали произведения Deep Purple, Queen, The Beatles, Scorpions, Rod Stewart, Vangelis, Status Quo, Led Zeppelin. Так в чем же изюминка шоу, кроме ретроспективы старых, но золотых хитов рок-музыки?

Первое, что сразу ошеломляет, – в доброй половине песен вокальная партия исполняется на органе, а звучание настолько похоже на человеческий голос (может, здесь срабатывает игра воображения, ведь мы привыкли слышать в этом месте голос, что поначалу даже ищешь: почему не видно вокалиста? Второе: прекрасный тенор с оперной постановкой голоса украсил песни Scorpions, несколько по-другому зазвучали хиты Рода Стюарта и Status Quo. И третье – идея из «Стены» Pink Floyd с участием детского хора!

Костяк программы – «Bohemian Rhapsody» и «Show Must Go On» группы Queen, это начало и конец программы. Причем, снова-таки, первое произведение звучит без человеческого голоса – вокальная партия исполняется на органе, а второе – с вокалистом и детским хором.

В середине программы, в момент эмоционального пика, звучит «Smoke on the Water» Deep Purple, причем не только вокальная партия исполняется на органе, но и знаменитый риф играется ногами на педальной клавиатуре! И не будет ни малейшим преувеличением сказать, что главное условие успеха шоу – исполнительское мастерство органистки. Энергия, которую она вкладывает в свою игру, потрясает зал и вдохновляет всех музыкантов-участников.

ВОТ ЧТО РАССКАЗАЛА ЕЛЕНА УДРАС ПОСЛЕ КОНЦЕРТА:

– Автор идеи «Рокорган Шоу» – Александр Перебейносок, промоутер и руководитель творческого отдела Харьковской филармонии. Он большой любитель рока и мечтал о таком проекте. И когда он поделился этой идеей со мной, то сразу нашел отклик. Я большая фанатка рока, хотя и классический музыкант. С юности очень много слушала и впитывала в себя эту музыку. Днем играла и учила классику, а по ночам слушала в наушниках рок, и это было захватывающе! Самое очевидное различие между роком и классикой для меня – звучание. Даже идейность, на мой взгляд, у этих направлений частично схожа.

В этом шоу моей задачей было сделать органную партию, которая передает звучание рок-группы. Именно потому что орган – это инструмент-оркестр, возможно отдать вокальную партию соло-регистру. Это довольно часто встречается. И все хоральные прелюдии Баха для органа – это чисто вокальные произведения. А тандем с живыми соло-гитарой, бас-гитарой придает краски, колорит. И, конечно, ударные, без них это не рок! В нашем коллективе – прекрасные музыканты, у нас полная гармония и взаимопонимание. Каждый раз во время выступления я импровизирую. Это естественно. Ведь каждый раз я разная, зал разный, органы разные, энергетика зала – тоже разная.

БАС-ГИТАРИСТ ВЯЧЕСЛАВ БАБИЕНКО – О ПРОГРАММЕ И СВОЕМ УЧАСТИИ:

– Проект «РокОрганШоу» – это, конечно же, работа. Работа, которой отдаешься с большим удовольствием и самоотдачей. Откровенно говоря, сам репетиционный процесс и выступления как результат для меня – это яркий праздник.

Я вырос и сформировался на этой классике. Такие группы, как Deep Purple и Led Zeppelin, в свое время сильно повлияли на мой музыкальный вкус и мировоззрение. И до сих пор, несмотря на все новые течения и веянья, порой возвращаешься к истокам с новым осмыслением всего того великого наследия, которое они нам оставили. С большим уважением отношусь к старому доброму року во всех его проявлениях и стараюсь донести до слушателя это звучание в максимально аутентичном виде. По крайней мере, насколько это чувствую я.

Среди новых программ, которые подготовила и играет Елена Удрас, есть три совершенно уникальные. И хочется, чтобы читатели журнала знали об этом.

«От барокко до рока». Здесь вместе с органом звучат барабаны и все, что входит в ударную установку. Вот как описывает эту программу сама органистка: «Новый взгляд на признанные хиты разных эпох и стилей. Представить орган, «короля инструментов» в неожиданном ракурсе – как «короля стилей», наделенного неограниченной властью в музыкальной Вселенной. Гигантский по размерам, наделенный уникальными тембровыми возможностями, он сравним с целым симфоническим оркестром, что с успехом использовали не только композиторы-классики, но и Фредди Меркьюри, Джон Лорд и Эндрю Ллойд Уэббер».

«От шедевров барокко и эпохи романтизма до хитов рока». В этой программе вместе с органом звучит скрипка. И снова – слово органистке: «Если орган – «король инструментов», то скрипка, безусловно, – «королева оркестра», обладающая уникальной мелодичностью, возможностью выражать тончайшие оттенки эмоций и заполнять пространство зала нежнейшими обертонами. Дуэт маленькой трепетной скрипки и могучего органа звучит, как разговор человеческой души с безбрежным космосом».

И совсем недавно состоялась премьера яркого «Spaceorganshow». «Здесь я выбрала произведения с космической тематикой групп Zodiac, Space, ELO, – говорит Елена Удрас. – Там электронные инструменты, а здесь живой орган с его возможностями и звуками, уводящими слушателей, да иногда и меня, в космос. Конечно, соответствующие аранжировки. Плюс ударные и бас-гитара».

Подводя итоги, можно с уверенностью сказать, что Елена Удрас со своими музыкантами представляет зрителям не кавер-версии, а новое прочтение классических рок-партитур. А шоу вполне соответствует принятым в Европе стандартам и традициям, а значит – ждет своего европейского зрителя! 🎸

ЗА НИМИ – МАЙБУТНЄ!

Марія Гудима
Фото: Олег Владимірський

МОЛОДЬ ОБИРАЄ

ЧУДОВИМ ГАЛА-КОНЦЕРТОМ ЛАУРЕАТІВ ЗАВЕРШИВСЯ ІV ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ВІДКРИТИЙ ДЖАЗОВИЙ ФЕСТИВАЛЬ-КОНКУРС «BLACK & WHITE MUSIC», ДЕ ІНСТРУМЕНТАЛІСТИ ТА СПІВАКИ ВІКОМ ВІД П'ЯТИ ДО ВІСІМНАДЦЯТИ РОКІВ ВИКОНУВАЛИ МУЗИКУ ВІЛЬНИХ ЛЮДЕЙ, ІМПРОВІЗУЮЧИ ТА УСМІХАЮЧИСЬ. ЛУНАЛИ ЯК ВІДОМІ ТЕМИ, ТАК І ТВОРИ УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ, ЯКІ МИСЛЯТЬ ДЖАЗОВИМИ КАТЕГОРІЯМИ.

JAZZ

Хор Eteria (перша премія)

Марина Русяєва

Олена Шевченко вручає диплом Олександрю Погребному

У великій залі Мистецької школи № 1 імені Еміля Гіельса (яка, власне, започаткувала і проводить фестиваль-конкурс) свято джазу мало відбутися якраз у лютому 2022 року, але через війну його довелося відмінити. Тепер прикрасили залу кульками у вигляді золотих зірок, які купували ще два роки тому, і провели творче змагання у змішаному форматі: багато хто з дітей брав участь онлайн.

Директор школи Марина Русяєва під час церемонії завершення конкурсу роздала рекордну кількість дипломів різного рівня. Їй допомагала знавець джазу, ведуча джазових фестивалів Олена Шевченко, яка додала призи від Джаз-клубу ім. Миколи Голощапова при ВКО (який вона створила і очолює), а від себе особисто – маленькі аксесуари у вигляді музичних інструментів, скрипкового ключа та мікрофона.

Дуже добре були представлені джазові вокалісти. Шестирічна Саша Ушакова впевнено виконала «вічнозелений» хіт Ja-Da, дев'ятирічна Аня Хулап (обидві дівчинки зі школи ім. Гіельса) імпровізувала на складну в ритмічному плані навіть для дорослих співаків тему Take Five. Десятирічна Софія Литовченко причарувала «солодким» голосом у темі The Way You Look Tonight. Ярослава Толкаченко (школа імені Гіельса) задириливо заспівала Moonin' Боббі Тімонса, кокетливо ведучи діалог з партією саксофону. А найменша учасниця конкурсу, п'ятирічна співачка Дарина Волошина, вдало дебютувала з пісенькою Олени Соловйової про кошеня та цуценя. Юра Юраш (хорова школа ім. Стефана Крижановського), виконуючи знамениту Chatanooga Choo Choo, вийшов на сцену з аутентичною валізкою з середини минулого століття. Цей театральний прийом спрацював!

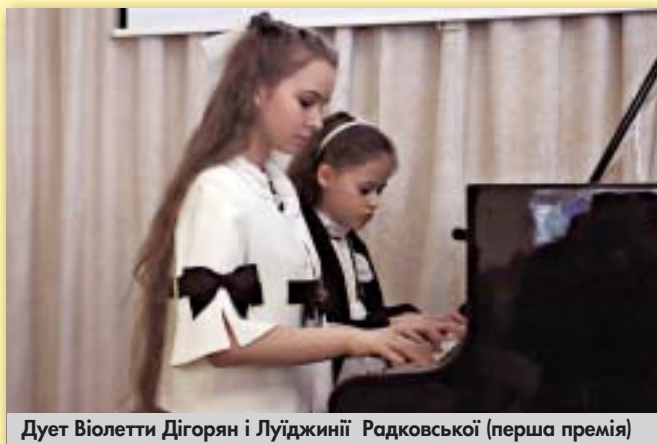
Ансамбль саксофоністів (перша премія)

Нікіта і Софія Литовченки, брат і сестра, отримали дипломи першої премії

Ярослава Толкаченко (перша премія)

Дует Віолетти Дігорян і Луїджинії Радковської (перша премія)

...Голова журі, завідуючий циклової комісії «Музичне мистецтво естради» Черкаського музичного фахового коледжу імені С.С. Гулака-Артемівського, заслужений працівник культури України Микола Євпак трохи дивувався: конкурсантів-співаків більше, ніж інструменталістів! Звісно, йому як викладачу гри на саксофоні хотілося б вирівняти пропорції. Але ж співати не заборониш, а талановиті молоді саксофоністи на конкурсі все ж були.

Юний, але вже добре відомий в Одесі, саксофоніст Віталій Непомнячий очікувано вразив публіку (а під «мінусівку» солірувати важче, ніж із живими музикантами). Відзначився і ансамбль саксофоністів (а також хор Eteria), які виступали на сцені у фіналі.

Цьогоріч додали номінацію «Діти малюють джаз», яка дуже прикрасила конкурс. Тож до роботи журі долучився доцент кафедри образотворчого мистецтва, декан художньо-графічного факультету Південноукраїнського національного педуніверситету ім. К.Д. Ушинського Дмитро Величко. Кращими художниками визнали Георгія Газзаєва, Анну Краген, Євангелію Любчик, Злату Токар та Анну Лукияненко. Проте, звісно, всі діти молодці: поєднавши образи інструментів та живої природи, намалювали так цікаво, що кожний малюнок може стати темою для анімації. А саундтреки до таких мультиків теж можуть записати учасники конкурсу.

Українська молодь не дарма обирає джаз, адже це правильний напрям у бік вишуканого смаку, віртуозної майстерності, імпровізаційності. Джаз завжди буде популярним, як і класична музика, тож і навчати його треба змалечку, як цей робиться у Мистецькій школі №1 імені Гіллельса. 🎷

ДО СКЛАДУ КОМПЕТЕНТНОГО ФАХОВОГО ЖУРІ ВВІЙШЛИ:

- Олексій ПЕТУХОВ – джазовий піаніст, композитор та аранжувальник, викладач Одеської національної музичної академії ім. А.В. Нежданової
- Владислав АЛТУХОВ – концертмейстер кафедри естрадного та народного співу, викладач кафедри оркестрових інструментів Харківської державної академії культури
- Анна ДОНЦОВА – викладач джазового вокалу у Київській дитячій школі мистецтв ім. М.І. Вериківського та джазового співу на кафедрі «Джазової музики та співу» у Київській муніципальній академії музики ім. Р.М. Глієра
- Олена ШЕВЧЕНКО – викладач дисциплін джазового напрямку ОНМА ім. А.В. Нежданової, ведуча джазових конкурсів і фестивалів
- Рузанна СТЕПАНЯН – викладач естрадного та джазового вокалу Кам'янського музичного коледжу ім. М. Скорика

Вероніка Бауліна (перша премія)

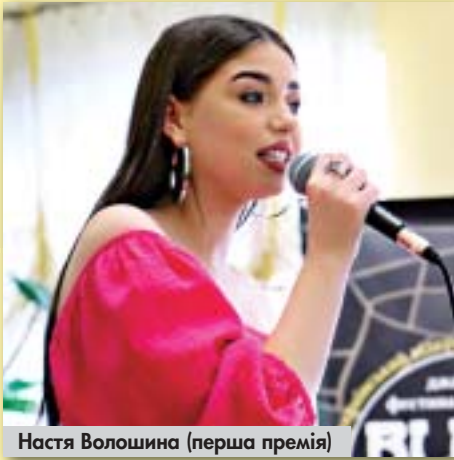
Анна Хулап (перша премія)

Борис Білановський (перша премія)

Даша Волошина (перша премія)

Настя Волошина (перша премія)

Юрій Юраш (перша премія)

Віталій Непомнячий (перша премія)

Євгенія Ковтун (перша премія)

ПРЕМ'ЄРА

Марія Гудима
Фото: Олег Владимірський

ГОРЕ

від кохання

В ОДЕСЬКОМУ АКАДЕМІЧНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНОМУ ТЕАТРІ ІМ. ВАСИЛЯ ВАСИЛЬКА ЗНОВУ ПРЕМ'ЄРА. ВИСТАВА ЗА КЛАСИЧНИМ ТЕКСТОМ ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ «У НЕДІЛЮ РАНО ЗІЛЛЯ КОПАЛА» ХОЧ І НЕ СПЕРЕЧАЄТЬСЯ З ПЕРШООСНОВОЮ, З АВТОРОМ, ТА ОДНАК ДОПУСКАЄ ДЕЯКІ ЗАСТЕРЕЖЕННЯ У СЦЕНОГРАФІЇ ЮРІЯ ЛАРІОНОВА ТА КОСТЮМАХ ХРИСТИНИ КОРАБЕЛЬНИКОВОЇ, ЯКІ СВДЧАТЬ: ТАКА ІСТОРІЯ МОГЛА Б РОЗІГРАТИСЯ Й У НАШІ ДНІ. МИ МОЖЕМО КОРИСТУВАТИСЯ СВІТЛОДІЮДНИМИ ЛАМПАМИ, АЛЕ ВОДНОЧАС ВДАВАТИСЯ ДО ПОСЛУГ ЗНАВЦІВ З ПРИГОТУВАННЯ ПРИВОРОТНОГО ЗІЛЛЯ. ЛЮДИ НЕ ЗМІНЮЮТЬСЯ, ЗМІНЮЮТЬСЯ ФАСОНИ ОДЯГУ, І ТО НЕ КАРДИНАЛЬНО.

Постановка Олександра Самусенка багата на акторські знахідки та дуже ефектно вирішені масові сцени. Цигани розганяють закоханих, нахльостуючи їх піджаками, а сцена покарання молодій Маври вирішена без натуралізму: чоловіки один за одним стрибають на підлогу між двома бочками, викрикують злі слова, жінка ж корчиться від болю на планшеті сцени.

Історія Гриця, наполовину цигана – наполовину угорця досить типова (Єгор Карельський зовсім недавно вражав у «Карпатському вестерні» в ролі Лайоша, і знову «угорський слід», і знову удача). Навіщо вибирати між двома нареченими, коли можна зустрітися з обома, чекаючи, що до моменту сватання якось усе саме собою розсмокчеться? У крайньому випадку одна із суперниць розбереться з іншого... Пориви романтичних почуттів не дуже змінюють хлопця, навіть найпотаємніші слова кохання він вимовляє, стежачи за дівчатами з холодною цікавістю ентомолога. Вільно ж їм самим любити його, такого статного, у всіх сенсах заavidного нареченого! Горе від такого кохання, адже хотілося щастя...

ПРЕМ'ЄРА

На відміну від Кобилянської автори вистави обирають нелінійність розповіді, і ми дізнаємося про подробиці попереднього життя героїв поступово. Так, Гриць був народжений циганкою Маврою і підкинутий рідним дідом, музикантом Андронаті (заслужений артист України Ігор Геращенко) до садиби заможного бездітного Михайла Дончука (заслужений артист України Павло Шмарьов). Зілля Маври зрештою погубить її сина, і вже не має значення, хто його дав – Тетянка чи Настка (Богданна Шуманська і Тамара Лукаш такі гарні та зворушливі в образах молодих русинок, що труднощі вибору неминучі).

Яскрава, музична і повна драматизму вистава дуже відрізняється від класичних версій, та саме тому й ближча сучасному глядачеві. Чи вона затримається надовго в репертуарі? Напевно, адже кожна роль набула ідеального виконавця. Щоб остаточно зрозуміти, як отрута потрапила в організм головного героя Гриця, треба читати Кобилянську, але в цьому випадку винні всі, хто збирав, сушив, ходив за травою до циганки, планував таким чином навіть нав'язане кохання або вбити за зраду. Труп хлопця, накритий жалобною тканиною, – ефектний фінал, за яким слідує сумна хорова циганська пісня.

Спочатку нас запрошують у нічний клуб «Зілля», і чекаєш, що цей хід буде логічним чином продовжено, шкідливу погань Грицю піділлють у коктейль, але ні. Далі про нічний клуб автори вистави забувають, дія повертається до хат (про клубну атмосферу, що, правда, трохи нагадує світлодіод) та карпатські гори (ступінчасті конструкції художника Юрія Ларіонова створюють середовище для зустрічей молодих героїв).

Від балетмейстера Павла Івлюшкіна можна було б очікувати ефектного танцю циганки Маври в молодості (Марія Буймович), адже за сюжетом саме

вміння танцювати чардаш так приваблює багатого красеня-угорця (Михайло Грицик). Та ж Мавра через 20 років у виконанні заслуженої артистки України Нінель Наточої – трагічний образ. Розриваючись між бажанням знайти відібраного сина (а це і є наш Гриць) та прихильністю до юної русинки Тетянки, вона шукає душевної рівноваги на лоні природи, у світі сумнівних чарів.

Дивно, що велелюбний Гриць залишається холодним до своєї палкої молоді мачухи (Ірина Бессараб у цій ролі спокусилася б навіть мертвого). Якщо вже з'являється такий поворот, не передбачений Ольгою Кобилянською, можна було б очікувати... Як би там не було, спектакль вийшов колоритним і повчальним, до того ж непередбачуваним, що в театрі завжди важливо. FP!

Режисер-постановник
Олександр Самусенко

ПРЕМ'ЄРА

Марія Гудима
Фото: Олег Владимірський

ОДНІЄЮ З
НАЙЯСКРАВІШИХ
ПРЕМ'ЄР СЕЗОНУ
В ОДЕСЬКОМУ
АКАДЕМІЧНОМУ
ТЕАТРІ ЛЯЛЬОК
ВИЯВИЛАСЯ
ФЕЄРИЧНА ВИСТАВА
ДЛЯ ВСІЄЇ РОДИНИ:
МУЗИЧНИЙ ДЕТЕКТИВ НА
ОДНУ ДІЮ «ФАРБОВАНИЙ
ЛИС» ЗА МОТИВАМИ
ВІДОМОЇ КАЗКИ ІВАНА
ФРАНКА. КЛАСИК
УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ
БУВ БИ ЗДИВОВАНИЙ
ТИМ, ЩО ВІДБУВАЄТЬСЯ
НА СЦЕНІ. ЛІСОВІ
МЕШКАНЦІ ТУТ ПОДІБНІ
ДО ГАНГСТЕРІВ, ЛЯЛЬОК
НЕМАЄ ЗОВСІМ, АЛЕ Є
ВЕЛИКІ МАСКИ,
З-ПІД ЯКИХ ЛУКАВО
ВИЗИРАЮТЬ ПЕРСОНАЖІ.

КУАР

ЗА МОТИВАМИ ФРАНКА

Режисер-постановник заслужений артист України Олександр Куцик надав перевагу незвичній сучасній інтерпретації. Жодної архаїки! Навіть, варто повторитися, жодної ляльки! Є великі маски, які актори живого плану можуть піднести до обличчя, або, навпаки, відсторонитися і вступити у діалог з іншою своєю подобою. Часто-густо гонитва, засідки, перетворення дозволяють обійтися без масок.

Сценограф Тетяна Улинець і хореограф Діана Костика дійшли дивовижної згоди. Особливо це проявляється, коли Лис Микита прямує до міста і актори вправно вальсують із декораціями на фурках, імітуючи подорож головного героя. Автори вистави вирішили переказати класичний казковий сюжет мовою музичного нуарного детективу. І тому лісова банда одягнена не згірш за гангстерів, які діяли в Америці сотню років тому. А які брунатні штиблети! Оце вже театр не зекономив. Танцювати треба у гарному та міцному взутті, особливо, коли вистава має прожити далеко не один сезон, а для цього є всі підстави!

«Жив собі в однім лісі Лис Микита, хитрий-прехитрий. Кілька разів гонили його стрільці, травили його псами, заставляли на нього пастки, або підкидали йому затруєного м'яса, нічим не могли йому доїхати кінця. Лис Микита глузував собі з них, оминав усякі небезпеки, ще й інших своїх товаришів остерігав. А вже як вибрався на лови – чи то до курника, чи до комори, то не було смілішого, вигадливішого та спритнішого злодія над нього», – ці слова Івана Яковича Франка

у виставі не промовляють, але досить вийти на сцену Артему Теляшенку в образі Лиса Микити, і все стає таким очевидним.

Коли у театральній трупі є ідеальний Лис Микита, гріх не братися за цей матеріал. Артем Теляшенко від Бога чи то з біса харизматичний герой-злочинець, а пронизливі очі, трохи загострений ніс, що ніби шукає поживу, хижа, але така осяйна посмішка – нащо йому взагалі та маска? Хіба погратися в хованки з досвідченими детективами, тобто Псами. А вже коли вилізає з діжки з фарбою, лякає не звично рудою нахабною, а блакитно-зеленою пікою простодушних Зайців, Вовка, Кабана й Ведмедя. Новоспеченого лісового царя, яким оголошує себе фарбований Лис, відвідує закордонна гостя, принадна Мавпа Фрузя (Анастасія Ігнатівич), й маски скидають, бо вони заважали б танцювати пристрасне танго...

Фатальна красуня, однак, не стає тим нуарним персонажем, який змінює головного героя, у старій казці закони жанру не працюють до кінця. Воно й на краще, бо змінити Лиса Микиту неможливо, можна трохи пофарбувати, але він залишиться собою, чого й усім бажає. Такі не полюють, а просто навідується до курника чи до комори час від часу!

Варто привітати з творчою удачею заслуженого артиста України Валерія Стрільця (1-й Пес, Ведмідь), заслуженого артиста України Івана Цуркана (2-й Пес, Кабан), Олександра Богдановича (Вовк), Ірину Богданович (1-й Заєць), Олександру Смірнову-Кошелеву (2-й Заєць). А всіх театралів – з виставою, яка має лише один недолік: закінчується надто швидко. Втім, на зимові свята Артем Теляшенко переосмислив матеріал та зробив виставу «Вкрадене Різдво», де його персонаж закривав гештальт, набуті в дитинстві, а глядачі бачили, що може трапитися з дитиною, якщо придушувати в ній потяг до романтики й казок!...

24 ЛЮТОГО У МІЖНАРОДНОМУ КУЛЬТУРНОМУ ЦЕНТРІ UNION ВІДКРИЛАСЯ ФОТОВИСТАВКА, ПРИСВЯЧЕНА РІЧНИЦІ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВІЙСЬКОВОГО ВТОРГНЕННЯ РФ В УКРАЇНУ. ФОТОМАЙСТРИ ОДЕСИ І ЛЬВОВА ПРАГНУЛИ ВІДОБРАЗИТИ ЗМІНИ, ЯКІ ВІДБУЛИСЬ В ОДЕСІ ПРОТЯГОМ ДВОХ ВОЄННИХ РОКІВ.

До експозиції ввійшли роботи п'яти одеських фотографів – Майї Макеевої, Олександра Воропаєва, Юрія Бершадського, Олександра Гіманова, В'ячеслава Онищенка і майстрині зі Львова Катерини Москалюк. Як розповіла Марина Василюк, очільниця ГО «Пісочниця Одеси» – головного партнера фотопроєкту, автори прагнули розповісти про те, як війна впливає на повсякденне буття українців, які живуть далеко від лінії бойових зіткнень, які зміни відбулися у житті мирного населення в умовах військового стану в країні. Сама громадська організація «Пісочниця Одеси» виникла у перші дні великої війни з метою гуманітарної допомоги українцям, які постраждали від воєнних дій.

У рамках заходу також проведено аукціон, на якому були представлені марки, листівки та конверти, присвячені протистоянню ворогові і випущені ДП «Укрпошта» протягом останніх двох воєнних років. Частина коштів планується спрямувати на діяльність благодійного фонду ГО «Пісочниця Одеси», який опікується дітьми вразливих категорій.

ЗА ПЕРШИЙ РІК ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ В УКРАЇНІ КІЛЬКІСТЬ УКРАЇНОМОВНИХ ГРОМАДЯН ЗРОСЛА

до **71%**

З ЛЮТОГО 2022-ГО ПО ТРАВЕНЬ 2023 РОКУ ЧАСТКА ГРОМАДЯН УКРАЇНИ, ЯКІ СПІЛКУЮТЬСЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ В ПОВСЯКДЕННОМУ ЖИТТІ, ЗРОСЛА ДО 71% ПОРІВНЯНО З 2021 РОКОМ, КОЛИ ЦЕЙ ПОКАЗНИК СТАНОВИВ 64%. ПРО ЦЕ СВДЧАТЬ РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ ФОНДУ «ДЕМОКРАТИЧНІ ІНІЦІАТИВИ ІМЕНІ ІЛЬКА КУЧЕРІВА» ТА «ЦЕНТРУ РАЗУМКОВА».

«Така динаміка є результатом і ефекту символічної відмови, і частково неможливістю проводити дослідження громадської думки на окупованих і прифронтових територіях Півдня та Сходу», – коментують соціологи результатами опитування.

У дослідженні йдеться, що російська мова лишається поширеною у повсякденному спілкуванні на Півдні та Сході.

«Водночас варто мати на увазі, що практика вживання мов не обмежується лише спілкуванням у родині чи з найближчими друзями. Найімовірніше, значна частина тих, хто відзначили російську як переважну мову спілкування вдома, послуговуються українською у публічній сфері, при спілкуванні з україномовним співрозмовником тощо. Зберігається також і відмінність у мовній практиці жителів різних типів насе-

лених пунктів. Зокрема, як це було і раніше, у містах Півдня та Сходу України російська мова повсякденного спілкування досі є поширеною, у той час як жителі селищ та сіл здебільшого україномовні», – вказують соціологи.

Так, мовою домашнього спілкування 2022 року російську назвали 3% жителів Заходу, 17% – у Центрі, 55% – на Півдні і 47% – на Сході (українську – 96%, 78%, 35% і 40% відповідно).

З 2021 року зросла частка громадян, які вважають українську мову рідною. Якщо 2021 року це було 77%, то за рік вона зросла до 87%. При цьому українська мовна ідентичність переважає в усіх регіонах України (98% – на Заході України, 93% – у Центрі, 74% – на Півдні та 70% – на Сході). У віковому розрізі молодь частіше називає українську рідною (92% проти 6% тих, хто назвав

російську), ніж старше покоління (84% проти 14%).

Разом з тим, частина громадян України, які вважають українську рідною мовою, у побуті спілкуються російською.

Це більш поширено на півдні та сході країни, де 39% українців, котрі вважають рідною українську мову, вдома переважно спілкуються російською, і лише 8% тих, хто вважає рідною російську, в побуті здебільшого спілкуються українською.

69% громадян вільно володіють українською, 28% засвідчили, що їх рівня володіння українською мовою достатньо для спілкування на побутовому рівні, проте їм важко говорити нею на спеціальні теми, 2% – що погано розуміють українську, 0,6% – що взагалі не розуміють українську мову.

74% респондентів, відповідаючи на запитання, якою мовою більш престижно розмовляти серед їх друзів і колег по роботі чи навчанню, назвали українську мову, 9% – російську, 13% відповіли – «байдуже якою». У 2015 р. ці показники становили відповідно 43%, 21,5% і 29%. 83% українців вважають, що українська мова повинна бути єдиною державною в Україні.

Опитування соціологів за підтримки програми MATRA, що фінансується Посольством Королівства Нідерландів в Україні, тривало з 13 по 21 грудня 2022 року методом face-to-face серед 2018 респондентів віком від 18 років.

ДО ТЕМИ

У столиці 15% дошкільнят активно вживають українську, ще 65% – змішана група. До неї, зокрема, належать діти, які можуть вживати частину російських і українських слів або навіть ті, хто переважно послуговується російською і водночас запозичує якісь українські слова, термінологію. Як свідчить експерт, у віці п'яти років дитина ще не має рефлексій на цю тему. Вона не замислюється, якою мовою зараз говорить. Дитина просто розмовляє.

– Але, на жаль, наше опитування також виявило, що 20% дошкільнят українську мову майже не розуміють, – говорить Андрій Ковальов. – Вони можуть розуміти, що їм кажуть, із контексту. Ви можете не знати 90% слів з іншої мови, але якщо вам показуватимуть на якийсь предмет пальцем чи очима, ви, звісно, здогадаєтесь,

що йдеться саме про нього. Навіть не володіючи лексикою, можна нормально взаємодіяти з іншим мовцем через жести й міміку, тим більше, якщо йдеться про дітей. А ось якщо виходити суто з лексики, то результат такий, що знання української у 20% київських дошкільнят близьке до нуля. Дитина не може назвати слово «хмаринка» чи «стеля», «підлога».

Тут, звісно, свою роль відігріє і фактор переселенців. На жаль, у дітей переселенців надто сильно домінує російська мова, частина з них української майже не розуміють. І це дуже погано, говорить Ковальов, бо суспільство дедалі більше ставатиме українськомовним і цим дітям буде дедалі важче в нього інтегруватися.

При цьому експерт зазначив, що нині

50-60% батьків дітей дошкільного віку в Києві намагаються більше говорити з ними українською мовою. І ця тенденція стала дуже помітною саме після 24 лютого 2022 року. Але всі ці відсотки, за його словами, дуже залежать від політики конкретного дитячого садочка. Особливо, якщо садок регулярно й системно працює, нагадує батькам про важливість розмовляти з дитиною українською мовою, створювати для дитини українськомовне середовище.

– Є такі садки, які про це постійно нагадують батькам. І ось у них відсоток дітей, які послуговуються українською, вищий. Але, на жаль, таких закладів меншість. Здебільшого в дитячих садочках просто немає жодної політики на цю тему. Зазвичай вони нічого не роблять, – резюмував Андрій Ковальов.

За матеріалами українських сайтів

ВІД РЕДАКЦІЇ

Цікаво було б провести подібне дослідження в Одесі, щоб дізнатися про ситуацію в місцевих дошкільних закладах. Адже в нашому місті теж багато переселенців, а у сім'ях одесити почасти не спілкуються українською...

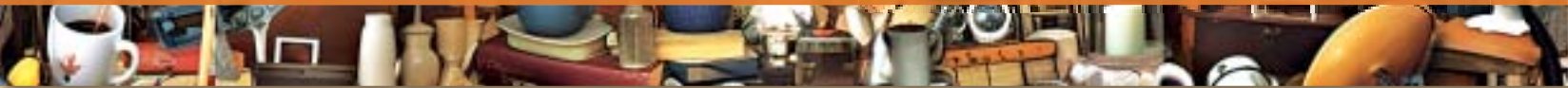
ОДЕСИКА

Валерій Романов

Фото: Тимофій Мельников, Фелікс Шиндер

Блошині РИНКИ в ПАРИЖІ й ОДЕСІ:

ІСТОРІЯ та СУЧАСНІСТЬ

СЛОВОСПОЛУЧЕННЯ «БЛОШИННИЙ РИНОК» І ЙОГО ПОЯВА В НАШОМУ ЛЕКСИКОНИ ПОВ'ЯЗАНІ З ЄВРОПЕЙСЬКИМИ РИНКАМИ УЖИВАНИХ РЕЧЕЙ, З ЇХ СЬОГОДНІШНІМ ЗНАЧЕННЯМ І ПОШИРЕННЯМ, З ТРАДИЦІЯМИ «БЛОШИНОЇ» КУЛЬТУРИ.

Є свідчення, що перший блошиний ринок під назвою Сент-Уан з'явився в 1841 році біля північних стін Парижа перед воротами фортеці Клиньянкур. Влада заборонила лахмітникам і антикварам торгувати в межах міста, і вони повинні були перебраться у відведене для них місце, де могли продавати свій мотлох. Ринок почали називати «march aux puces» (букв. блошиний ринок). Торгівля розвивалася, міцніла, і в 1885 році влада дали свій дозвіл на відкриття ринку, який дістав назву «March aux

puces de Saint– Ouen» (Блошиний ринок Сент-Уан) і на сьогодні є одним з найбільших в Європі.

Одеса має свою окрему історію і культуру барахолки, яка отримала назву Староконка від однойменного базару, де дуже давно продавали коней і різних тварин. Староконный ринок – найстаріший з існуючих сьогодні в місті. Він був відкритий 1833 року під назвою «Скотний базар» на околиці тодішньої Одеси (нині це центральна частина Молдаванки).

ПАРИЗЬКА БАРАХОЛКА СЕНТ-УАН

Отже, здається, саме французи першими вжили словосполучення «блошиний ринок». Ймовірно, воно виникло в ті часи, коли ще торгували в місцях, далеких від всякої гігієни. Виставлялися на продаж в основному речі, знайдені на смітниках. За однією версією, ринок охрести-

ли блошиним через паразитів, якими кишіли купи старого мотлоху; за іншою – через низькі, «блошині» ціни і велику кількість різних дрібних товарів. Не можна не зазначити і той факт, що ці торжища виникли як ринки бідних, а саме воші і блохи асоціюються з бідністю, старістю,

ветхістю. Існує також легенда про те, що до 1880 року невідомий любитель старовини і всілякого мотлоху, опинившись в Сент-Уані і подивившись на купи ганчір'я та старих меблів, вигукнув: «Йй-богу, та це ж блошиний ринок!» Вираз сподобався і швидко став популярним. Так паризь-

ка барахолка дістала таку незвичайну і колоритну назву. А слідом за нею – і всі подібні в Європі.

А як зараз виглядає Сент-Уан? Що на ньому можна купити? Ми попросили поділитися своїми враженнями нашого земляка, який нині перебуває в Парижі, – популярного виконавця одеських і не лише пісень Фелікса Шиндера. Ось що він розповів:

– Париж у цьому місці не схожий на Париж. При виході з метро нена-

че потрапляєш на одеський радіоринок, тільки араби кричать, пропонуючи на ходу тобі парфуми, айпади і ще якусь муть. Та ще сигарети. Навколо блошиного розташувався звичайний ринок, і це може заплутати, поки шукаєш його. За свої гаманець і айфон я тримався, як у дев'яності на «Сьомому кілометр» чи на «Привозі». Я не з полохливих, але тут було ясно, що враз можна все втратити.

Сама «блошинка» ділиться на два крила. Скажу одразу, що вона зовсім не схо-

жа на одеську Староконку, тут немає того тепла спілкування та різноманітності товарів, як у нас. Немає кошенят, собак, канарок, індиків, кроликів та папуг з рибками. Але тут є ліфти до другого поверху. І вивіски де і що продається. Одна частина «блошинки» нагадує звичайний базар на два яруси з магазинчиками, треба сказати – місцями дуже стильними. У цій частині є море вінілу, вертушок, рок-атрибутики (плакати, значки, одяг). Загалом тут багато кіосків з одягом, поши-

тим чи не з початку минулого століття. Це дуже круто! Справжні речі, ціна не як на аукціоні. Я купив штани 1920-30-х років за 50 євро.

Що впадає в око, так це неймовірно дорогі магазини з антикваріатом, меблями та картинами. Дивно, що словосполучення «блошиний ринок» застосовується до такої витонченості. Тут можна і годинник Cartier купити.

Ще одне яскраве місце – продаж гральних автоматів і всіляких скульптур, начебто з «Діснеяленду». Є навіть телефонна будка з Лондона. Тільки подивіться на цей ринок: тут і валіза «Луї

Віттон», і телефон, і живопис, і антикварне крісло. На газетці тут не продають! Усе навіть дуже цивільно. Продавці, як і скрізь, різні. Стоять, пліткують, п'ють каву та палять цигарки.

Але що тут є, то це стиль! У багатьох місцях є дизайн та якісь фішки. Наприклад, велорозбірка. У Франції «абажають» велосипед, люблять старі тарантасики. Їздять на всьому, що їде, і доглядають це.

Я не знайшов циган. Немає і деталей всіляких, на зразок наших, для всього, що тільки було колись вигадано на світі. Порівняно знову ж таки з одеською Староконкою, немає тут ключів на 32, ло-

пат, цвяхів, лічильників, помідорів у банках, спонтанних продуктових точок на кшталт багажника з ковбасою. Хоча бачив, як тітка чай продавала з візка. Це по нашому!

Обіцянка можливого дива тут є, можна знайти щось недороге, але класне. Та навряд чи сюди вийде продавати тітка із сусіднього під'їзду, бо їй треба на щось жити... Алкаші сюди, мабуть, щось несуть, але це треба почекати, поцинкувати, а я поспішав додому. Тут є чудові старовинні та красиві речі, і люди є стильні та красиві. Я знайшов про що і з ким поговорити, звісно.

ОДЕСЬКА СТАРОКОНКА

Наслідуючи архітектурний план Одеси Георгія Торічеллі від 1826 року, для Староконного базару були побудовані наскрізні кам'яні галереї, корпуси та навіси (частина з них збереглася), проведено водогін та каналізація. За словами одеського краєзнавця Олега Губаря, Старокінний ринок «...захирів і скотив-

ся б до невеликого базарчика, якби не розквіт Новоросійських перегонів, які проводилися при графах Ланжероні та Воронцові (...). У ті часи зріс інтерес до кіннозаводства, купівлі-продажу породистих коней – ринок почали відвідувати аристократи та видні громадяни».

На рубежі 1840-1850-х спеціалізований скотопригінний ринок переміщується на Нову Кінну площу поблизу нинішнього «Привозу». Після чого, ближче до середини 1850-х, за колишнім базаром скота закріплюється назва Старокінний. Поступово ринок був забудований магазинчиками і прилавками для продажу зелені, плодів, хліба та інших продуктів. Проте прославив-

ся Старокінний як пташиний ринок, де продавалися акваріумні риби, птахи та свійські тварини, а також як «злачна» барахолка, де «можна було купити все».

Особливістю радянських часів Староконки була торгівля всілякими інструментами та деталями. Продавали не лише саморобки, а й той інструментарій, який вдавалося винести із числен-

них одеських механічних та верстатобудівних заводів і фабрик. Поступово набрав обертів продаж предметів колекціонування та різного начиння.

На початку 90-х кількість охочих щось продати почала швидко зростати, і в результаті тепер важко порахувати, скільки кварталів сусідніх із самим базаром вулиць у

вихідні займає блошиний ринок. Торговці займають місця під вікнами будинків, на тротуарах по обидва боки вулиць. Приблизна кількість торгуючих – не менше тисячі людей, вони займають з десяток вулиць. Це одна із найбільших «блошинок» Європи. Складно навіть перерахувати весь той товар, який тут можна знайти, така величезна його різноманітність –

і за асортиментом, і за тимчасовими відрізками. Постає питання: і звідки тільки стільки береться? Тут можна зустріти і найрізноманітніших продавців, наприклад, колишнього капітана далекого плавання з риндою та яхтовим штурвалом, колишніх меломанів з колекцією вінілу, колишніх завскладом із коробками «нових» гранованих склянок.

На Староконці можна годинами ритися у книжкових розвалах. «Скільки ж коштують ваші «Діти капітана Гранта?» У відповідь: «Ви що?! По-перше, це не мої... Мої вдома. А подруге, за торгівлю чужими дітьми можна постраждати. А кому це потрібно, особливо зараз?» І після паузи: «Ні, я не продаю цих «Дітей...» Боже борони! Я просто віддаю... майже за дарма». І називає це «задарма»... (Цю розмову любить цитувати Михайло Пойзнер, учений, письменник, Почесний громадянин Одеси).

Учасники цього сегменту одеського життя репрезентують практично всі верстви населення, особливо часто тут бувають гості міста та туристи. Ходять на Староконку не тільки і не стільки купити, скільки погуляти і показати, дізнатися щось цікаве. Одягаються яскраво й святково, не поспішаючи, прогулюються вуличками, іноді спілкуючись із продавцями на предмет «а поговорити!» Є пара-трійка цікавих персонажів серед завсідників. Чоловік – у всьому рожевому будь-якої пори року, художники – у справжніх штиблетях 60-х років, з тростиною, літні панки та ковбої – у капелюхах. Молоді готи – у безформних штанах, буддисти – у кашаї, китайці, які скуповують бурштин та вироби з кістки, колишні одесити, які нині живуть в Ізраїлі та Німеччині. Деякі примудряються купити товар там, продати тут і навпаки. Так і живуть. Останнім часом цей базар став популярним і у молоді. Як не дивно, вони купують радянський та старий іноземний вініл, старі підстаканники та посуд для чайної церемонії. Колорит одеської барахолки неймовірний. Для старих картин навіть виник новий термін – «горищний живопис», тобто картини, знайдені на горищах старих будинків. Але найцікавіші з них швидко знайшли своїх власників. Тепер щось варте уваги трапляється рідко або за високою ціною.

Можу поділитися власним багаторічним досвідом покупок на блошиних ринках. Є два варіанта. Перший, коли ви чітко знаєте, що шукаєте. Тут є ризик – можна й не знайти. Другий: ви у вільному пошуку, шукаєте «щось таке». Це набагато цікавіше, можете знайти те, що навіть не уявляли собі. Найголовніше: якщо знайшли те, що вам потрібно, купуйте відразу. Не відкладайте на потім, пам'ятайте: цілком ймовірно, що той, хто йде слідом за вами, цікавиться тим же... Не ведіться відразу на занадто низьку ціну – перевірте ретельно, чи все так, як вам відразу здалося, чи немає прихованих дефектів, чи не є предмет просто підробкою під старовину. З іншого боку, якщо виявили невеликий дефект, то подумайте: можливо самі зможете його виправити або дефект не надто суттєвий. Торгуйтеся у будь-якому випадку, але якщо вам не поступаються – не засмучуйтеся. Цілком можливо, що продавець добре знає реальну ціну і не хоче проделувати. Вийшовши з ринку, не дивуйтеся, коли виявите, що уявлення не маєте, навіщо ви придбали добру половину того, що тільки-но купили. Потім подумайте та вирішите, що з цим робити. У крайньому випадку, подаруйте комусь із друзів як «дуже рідкісну та унікальну річ».

На завершення розповім історію. Сподобалася мені одна картина, але власник оцінив її дуже дорого як для мене і не поступався. Минув рік, і ця картина виявилася в іншого продавця за адекватною для мене ціною. Звичайно, я її із задоволенням придбав...

ЗНІМОК РОКУ – 2023

ЗНАЙОМИТЬСЯ З РІЗНИМИ ЖАНРАМИ ФОТОГРАФІЇ

«ЗНІМОК РОКУ» – ТРАДИЦІЙНА ЩОРІЧНА ВИСТАВКА-КОНКУРС. ДВАДЦЯТЬ ПЕРШИЙ РІК ПОСПІЛЬ ПРОЄКТ РЕАЛІЗУЮТЬ ОДЕСЬКА ФОТОГРАФІЧНА АСОЦІАЦІЯ ТА МІСЬКИЙ КЛУБ ФОТОГРАФІВ «ФОТОН-2». ВИСТАВКА ЕКСПОНУВАЛАСЯ У ВСЕУКРАЇНСЬКОМУ ЦЕНТРІ БОЛГАРСЬКОЇ КУЛЬТУРИ (ПРОВУЛОК ВІЦЕ-АДМІРАЛА ЖУКОВА, 9), ЩО ТАКОЖ УЖЕ Є ТРАДИЦІЄЮ.

З огляду на воєнний час, організатори запросили до участі не тільки тих фотографів, які постійно проживають на Одещині, а й одеситів, які через війну опинилися за кордоном, і тих, хто був змушений залишити свої домівки на окупованій території чи в зруйнованих містах нашої країни і нині перебуває у нашому регіоні.

У конкурсі взяли участь як автори-професіонали, так і фотографі-початківці. «Знімок року» – це можливість уже відомим фотографам представити глядачам свої нові роботи, а для нових авторів може стати стартом і стимулом для подальшого розвитку у світі фотомистецтва. Різноманітність

індивідуальних стилів та напрямів дозволяє кожному фотографу знайти своїх шанувальників.

Загалом на «Знімок року – 2023» надійшло 247 фотографій від 65 авторів. Для експозиції журі відібрало 88 робіт різних жанрів.

ВИЗНАЧЕНІ ТАКІ ПЕРЕМОЖЦІ:

- ГРАН-ПРІ** – САМУЧЕНКО Євген за фото-диптих «Кордони»;
- I МІСЦЕ** – БАЄВ Дмитро за фотографії «Яна» та «Розвідник»;
- II МІСЦЕ** – КОМ Євген за фото «Буря»;
- III МІСЦЕ** – КАВЕРІНА Лариса за фото «Захист від реальності».

ДИПЛОМИ КОНКУРСУ ОТРИМАЛИ:

- ДЕРУС Євгенія** – «Промені життя крізь дим пожеж»;
- ЖУРАВЕЛЬ Дмитро** – «Танго з вітром»;
- ДОДОНОВА Тетяна** – «Шпигун»;
- СІГІДОВА Ірина** – «Сонячне світло».

Виставка-конкурс «Знімок року – 2023» проходить за партнерської підтримки фотомагазину «Paparazzi», журналу «Фаворит удачі», Всеукраїнського центру болгарської культури та фотоцентру «ОКСАР».

Призи переможцям надав багаторічний партнер конкурсу – магазин фототехніки «Paparazzi». Всі учасники отримали пам'ятний буклет виставки.

ДО СКЛАДУ ЖУРІ ВВІЙШЛИ:

- АЛЕКЯН Степан** – НСФХУ, ОФА
- Бухман Борис** – НСФХУ, ОФА, ФК «Фотон-2»
- ГУМЕНЮК Сергій** – АГІАР, НСЖУ, голова правління ОФА, заслужений діяч мистецтв України
- РОЇК Ірина** – НСФХУ, ФК «Фотон-2», ОФА
- ВЛАДИМИРСЬКА Галина** – головний редактор журналу «Фаворит удачі», ФК «Фотон-2»

Журі і оргкомітет готові вітати переможців

Дмитро Баєв і Євген Самученко біля своїх робіт

Сергій Франц, керівник фотоклубу «Фотон-2» вручає диплом партнера редактору журналу «Фаворит удачі» Галині Владимірській

Володаря Гран-прі Євгена Самученко вітає засновник магазину Paparazzi Олесь Крапивний

МЕДАЛІ
КОНКУРСУ

САМУЧЕНКО Євген
«КОРДОНИ»

БАЄВ Дмитро
«Яна» та «Розвідник»

КОМ Євген
«Буря»

КАВЕРІНА Лариса
«ЗАХИСТ ВІД РЕАЛЬНОСТІ»

ДИПЛОМИ
КОНКУРСУ

Дерус Євгенія.
«Промені життя крізь
дим пожеж»

Журавель Дмитро.
«Танго з вітром»

Додонова Тетяна.
«Шпигун»

Сігідова Ірина.
«Сонячне світло»

УЧАСНИКИ
КОНКУРСУ

Бершадський Юрій. «Із серії Діти війни»

Александрова Діана. «В'єтнамець біля берега річки випускає золотих коропів на волю»

Бабіч Альона. «Ристина»

Безверхня Галина. «Radioactive»

Безверхня Галина. «Моє море»

Беляєва Надія. «Ремінісценція»

Бадалова Марина. «Зимовий настрій»

Бадалова Марина. «Недільний ранок»

Боднар Віталій. «Чекаємо на тебе»

Ачеповський Олексій. «Квітуче місто»

Білодід Анжела. «Жовтогарячий липень»

Білодід Анжела. «У промені світла»

Богомоленко Ірина. «Без назви»

Богомоленко Ірина. «Натюрморт»

Бондатій Ганна. Ankenes

Владимирський Олег. «Пізнаючи білий світ»

Вдовенко Микола. «В очікуванні літа»

Владимирський Олег. «Сон у літню ніч»

Вороніна Анна. «У куполі мрії»

Гамарнік Тетяна. «3.07.23»

Воропаєв Олександр. «Війна в Україні»

Гамарнік Тетяна. «Світ без людей»

Гергая Георгій. «Автопортрет із медузою»

Гергая Георгій. «Органіст»

Гержик Ігор. «Зачарований ліс»

Гонопольський Натан. «Сни про майбутні рейси»

Германчук Анна. «Зимова прогулянка»

Германчук Вікторія. «Кубізм»

Гілодо Олександр. «Чорний вхід»

Гузенко Олена. «Бро»

Дзюба Ольга. «Голова гусиної ради»

Захарченко Юлія. «Зловити тишу»

Захарченко Юлія. «Спадщина ЮНЕСКО»

Чорний Володимир. «Знахідка»

Зорян Ліщинський. «Скандал»

Зорян Ліщинський. «Ті, що біжать хвилями»

Чорний Володимир. «Знахідка»

Ковач Андрій. «Подія в Місті»

Коваль Мірра. «Європа»

Ком Євген. «Сарана»

Коренева Ганна. «Дахи старого міста»

Корольова Світлана. «Портрет»

Корольова Світлана. «Снігова людина»

Коренева Ганна. «Ласкаво просимо»

Костіна Світлана. Ранок на ринку

Ксенофонтова Олена. «Під захистом»

Мазур Ірина. «Оглядини»

Масенко Сергій. «Рибалка»

Марущенко Даніїл. «Street musician»

Непом'ящий Дмитро. «Волейбол»

Нікульнікова Ганна. «Бандуристка»

Онищенко В'ячеслав. «Хвилі»

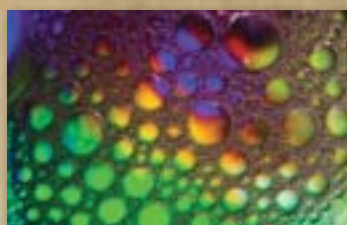
Пархоц Юлія. «Одного разу в Італії»

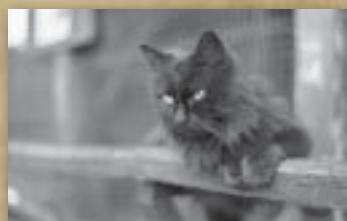
Пархоц Юлія. «Одеський дворик»

Онишко Сергій. «Покинуті, але живі»

Познанський Олександр. «Фантазія»

Потьомкіна Анастасія.
«Чорнявий красень»

Ракул Світлана. «Легкість»

Салло Олексій. «Мандрівник»

Сінельніков Олександр. «Класик»

Сінельніков Олександр. «Погляд зі стіни»

Самбурський Валерій. «У храмі»

Сінкевич Володимир. «Дівчина у червоних тонах»

Сінкевич Володимир. «Фрагмент»

Сігідова Ірина. «Букет»

Смоленська Тетяна. «Рука допомоги»

Смоленська Тетяна. «Тренування»

Сьомова Лариса. «Енергія Сонця»

Чала Лідія. «Ніжність»

Федорова Ольга. «Біля самого синього моря»

Чала Лідія. «Скорпіон»

Церковна Оксана. «У полоні Музики»

Церковна Оксана. «Непроханий сирій гість»

Чорний Володимир. «Знахідка»

Щагіна Марина. «Мона Ліза Одеська»

Ясносекирський Андрій. «Одеський дворик»

Юхимов Валерій. «Услід»

Юхимов Валерій. «Гарлик»

ЖУРИ
І ОРГКОМІТЕТ

Алесян Стыпан. «Портрет»

Бухман Борис. «Стіна плачу. Молитва за перемогу»

Роїк Ірина. «Без назви»

Сергій Гуменюк. «Без назви»

Тарасенко Ангеліна. «Трымаючы неба»

Франц Сергій. «Без назви»

МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР НАТУРОПАТІЇ

«SOFI-NA» –

ДЛЯ ВСІХ, ХТО ХОЧЕ БУТИ ЗДОРОВИМ

У середмісті Одеси, на вулиці Софіївській, 19, гостинно відчинив свої двері для відвідувачів Медичний центр натуропатії «SOFI-NA» Софії Нагорняк – відомої цілительки, психолога, фітотерапевта, члена Міжнародної асоціації народної медицини. Тепер одесити і гості міста мають можливість отримувати в просторому, світлому, гарно обладнаному приміщенні центру послуги з оздоровлення і придбати цілющу органічну продукцію в екологічній аптеці.

У медичному центрі натуропатії «SOFI-NA» Софія Михайлівна Нагорняк, цілителька з багаторічним успішним досвідом, проводить консультування і лікування народними засобами медицини. Це фітотерапія, вісцелярна терапія, процедури хіджами (лікувального кровопускання) і грудотерапії. Також працюють біоенерготерапевт, психолог, косметолог, масажист, фахівець з корекції хребта.

В екологічній аптеці представлені у широкому асортименті трав'яні оздоровчі збори й чаї, фітоекстракти, мацерати (тобто настоянки на олії), унікальна авторська розробка – бальзам «SOFI-NA», фітосвічі, а також органічна продукція власного виробництва: печиво, гранули, варення з корисних для здоров'я ягід та фруктів, з горіхів, ялицевих пагонів тощо.

Усі ці вироби оригінальні і мають фірмовий знак «SOFI-NA», а неповторне пакування змусить усміхнутися: скажімо, баночка з написом на кришечці «Або Україна виграє, або орки програють» може бути не лише смачним, а й символічним подарунком!

SOFI-NA
production
Медичний центр натуропатії
Sofi-Na
Послуги

- Фітотерапевт
- Психолог
- Косметолог
- Грудотерапія
- Вісцелярна терапія
(спіророслав'янський масаж живата)
- Баночний масаж
- Масаж медовий
- Хіджама (капілярне кровопускання)
- Правка Атланта

Магазин органічної продукції

- Фіто чаї
- Лікувальні фітозбори
- Водні фіто екстракти
- Масляні фіто мацерати
- Настояї трав'яні
- Фіто свічі

Интернет магазин
SOFI-NA Production:
<https://www.sofi-na.com.ua>

www.sofi-nagornyak.com
+38 068 781-98-65
+38 093 402-92-88
sofi-nagornyak59@ukr.net
s.m.nagornyak

МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР
«SOFI-NA»

м. Одеса, вул. Софіївська, 19

Час роботи: щоденно, окрім суботи і неділі

Телефони: моб. +380681819865, +380934029288

ДОБРИЙ САМАРЯНИН

good.od.ua

[good.samaritan.fond](https://www.instagram.com/good.samaritan.fond)

[goodsamaritanfond](https://www.facebook.com/goodsamaritanfond)

Сквер Г. Гамова, 3

АУДІОНАЛАШТУВАННЯ
ВІД ДМИТРА КАРПАЧОВА

STRATEG
&
KARPACHOFF

СУГЕСТИВНО-ПРОЕКТИВНА
АРТ-ТЕРАПІЯ
&
КАРТИНИ ЗА НОМЕРАМИ